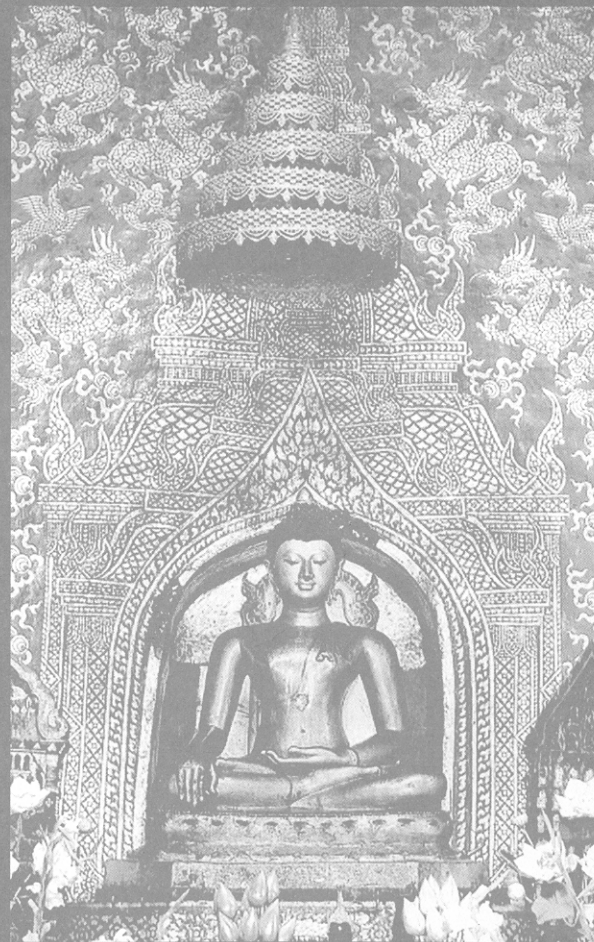

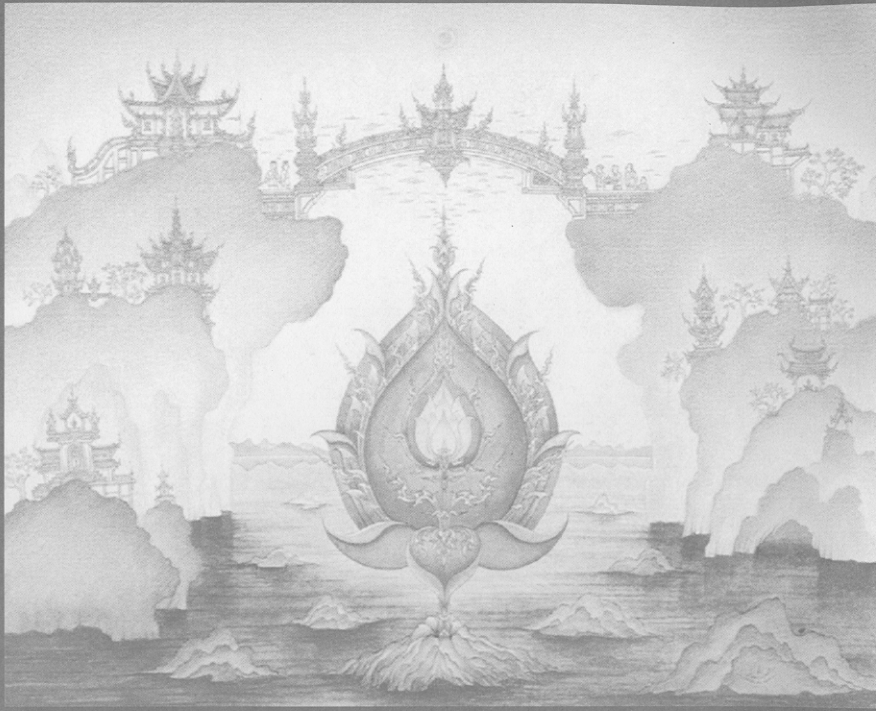
ความทิวเป็นโรคอย่างยิ่ง
สังหารทั้งหลายเป็นทุกข์อย่างยิ่ง

(องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงตรัสกับ พระภิกษุ
ขณะประทับอยู่ ณ เมือง อาฬว)

กระโถนข้างธรรมมาสน์

ฉบับที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๗

ธรรมดาบัลเจ็ด พึ่งเบ็ลื่อองความอาดัยในฉัณฐ์ทั้งทลาย
 ทั้งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน
 อิงฉักพ่นฉากทกข์ มีชาติเป็นตน

(องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงตรัสแก่ อุกกเสนาะ
 บุตรภคฤหบดีชาวกรุงราชคฤห์ ได้บรรลุ อรหัตตผล)

สนทนากับพระเล็ก สุธรรมปญโญ

ณ บ้านอนุสาวรีย์ฯ

เดือนเมษายน ๒๕๔๔ (จบ)

ถาม :(ไม่มีเสียง).....

ตอบ : คนอื่นเขาไม่เก่งเลยไปนิพพานกันหมด พวกเรามันเก่งก็เลยอยู่กันอีก
 นาน ไม่ค่อยจะกลัวนรกกัน มัชฌิมาปฏิปทาของแต่ละคนไม่เท่ากันมัน
 เป็นไปตามกำลังใจ เป็นไปตามสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอมมา เป็นไปตาม
 บารมีที่สะสมมา อย่างหลวงพ่อบอกว่าท่านวางกำลังใจของท่าน ก็คือ
 ทรงอารมณ์เกาะนิพพานไว้ตลอดเวลาไม่ยอมพร่องแม้แต่นาทีเดียว
 นั่นตอนที่ก่อนท่านจะบรรลุมรรคผล เราทำได้มั๊ยละ ? เป็นเราทาก็เครียดตายเลย
 ใจมั๊ยละ ? เพราะฉะนั้นตัวมัชฌิมาปฏิปทาของเรามันก็เลยไม่เหมือนกัน ทางสาย
 หลวงปู่มั่นของท่านท่านจะต้องเข้มงวดขนาดนั้นเพราะว่าสิ่งแวดล้อมที่หล่อ
 หลอมมา การดำรงชีวิตที่เต็มไปด้วยความยากลำบากของชาวอีสานทำให้จะ
 ต้องปฏิบัติอย่างเข้มข้น กำลังจิตถึงจะยอมลงให้ อย่างที่หลวงตาบัวท่าน
 บอกว่า นั่งสมาธิกันข้ามวันข้ามคืน นั่งกันกันแตก ลูกขึ้นมาี่ประเภท
 น้ำเหลืองนองเลย คือมันร้อนจนพองแล้วแตก นั่นนะ ท่านบอกว่าจิตถึงจะ
 ยอมลง ไม่อย่างนั้นมันก็คืนนรกกระโดดโลดเต้นของมันไปเรื่อย คราวนี้แนว
 การปฏิบัติมันมีอยู่สี่แบบ พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า สุขาปฏิบัติ จิปปาติญญา
 ปฏิบัติง่ายๆบรรลุก็เร็ว ทุกขาปฏิบัติ จิปปาติญญา ปฏิบัติยากลำบาก
 แต่บรรลุเร็ว ทุกขาปฏิบัติ ทันธาติญญา ปฏิบัติลำบากบรรลุก็ยาก สุขาปฏิบัติ
 ทันธาติญญา ปฏิบัติง่ายแต่บรรลุยากนะ ปฏิบัติง่ายบรรลุเร็ว ปฏิบัติง่ายบรรลุช้า
 ปฏิบัติยากบรรลุเร็ว ปฏิบัติยากบรรลุช้าก็ขึ้นอยู่กับว่าแบบไหนที่จะเหมาะสม

กับแต่ละคนแต่ละสถานที่ ถ้าเอามัชฌิมาปฏิปทาของพระพุทธเจ้า ท่านอธิบายว่า เมื่อท่านนั่งลงไปแล้วแม้เลือดและเนื้อจะเหือดแห้งไปก็ตามที่ชีวิตินทรีย์นี้จะเสื่อมสลายไปก็ตาม ถ้ายังไม่บรรลุมรรคผลเมื่อไหร่ท่านจะไม่ลุกขึ้น ถ้าเราไปตั้งใจอย่างนั้นก็ตาย เพราะว่าปัญญาไม่ได้ของท่านนี่

ถาม : หมายความว่า เจ้าตัวเองเป็นคนกำหนดไข่ม้อย ?

ตอบ : ตัวเองควรจะรู้อะไรเหมาะสมเรารู้เลยว่าอันนี้เราขี้เกียจแล้วเรารู้ว่าอันนี้เราขยันไม่พอ

ถาม : แสดงว่าเราก็ทำไปตามที่มันสำนึกเราบอกว่า อันนี้ดี ไข่ม้อย?

ตอบ : ถ้ามันรู้สึกว่ามันไม่ไหว ให้หันคออีกหน่อยถ้ายังฝืนได้แสดงว่าตัวนั้นเป็นตัวถีนมิทระ ขวนให้วัง ขวนให้ขี้เกียจ ถ้าลองฝืนแล้วมันไม่ไหวจริงๆ ไปไม่รอดก็เลิกแล้วรักษาอารมณ์เอาไว้

ถาม : พระคำขำวป้องกันรังสีที่โทรศัพท์ที่ดมัยครับ ?

ตอบ : ตั้งใจดูแล้วกัน ขนาดนิวเคลียร์ยังกัน โทรศัพท์ไม่น่าจะยาก

ถาม : นอกจากมีพระของหลวงพ่อกแล้ว มีพระของวัดอื่นมัยคะ ที่กันรังสีได้ ?

ตอบ : ที่ประกาศชัดๆเลย ก็ของท่านเจ้าคุณนรฯ วัดเทพศิรินทราวาส ก่อนมรณภาพให้เขาเก็บก้อนกรวดที่บางป่อ ท่านถือว่าเป็นบ่อเงินบ่อทอง เอามาอธิษฐานจิตให้ ท่านบอกชัดเลยว่ากันนิวเคลียร์ได้

ถาม : กันรังสีได้ทุกชนิดเลย ?

ตอบ : คือของสำนักอื่น ๆ อาจมี ถ้าพระสงเคราะห์ให้ ก็กันได้แต่ท่านไม่ได้ประกาศชัด ๆ อย่างนั้น ที่ประกาศชัดๆ ก็มีของหลวงพ่อก แล้วก็ของท่านเจ้าคุณนรฯ ท่านเจ้าคุณนรฯประกาศก่อนด้วย เพราะว่าเท่าที่จำได้ท่านเจ้าคุณนรฯ

มรณภาพปี ๒๕๑๔ แต่ว่าหลวงพ่อกประกาศครั้งแรกว่า ของท่านกันนิวเคลียร์ได้ประมาณปี ๒๕๒๑

ถาม : เจ้าคุณนรฯ คือก้อนกรวด ลักษณะก้อนกรวดธรรมดา ?

ตอบ : ก้อนกรวด ปฐวีธาตุ สำนักอื่นๆ กันได้หรือเปล่าไม่รู้แต่สมัยนี้ติดกันจังเลย พรุ้งนี่ไข่ม้อย พระกริ่งจอมไทย เทียบกันตายแน่ วัตถุประสงค์สร้าง คราวที่แล้วคนไป ๕,๐๐๐ กว่า มีพระ ๑๕๘ องค์ ไม่ดังก็ไม่ได้ ได้เทียบกับตายจริงๆ แล้ววันนี้ พรุ้งนี่เขาประกาศชาติห้า รับรองว่าพระไม่ต้องฉันทรอก ขนาดของหลวงพ่อกสร้างสมเด็จองค์ปฐมชุดแรกมีแค่ ๓,๐๐๐ องค์ คนไปเป็นแสนเลย พอเสร็จพิธีไม่ฟังเสียงแคนเตอร์ มันโคดข้ามหมดเลย ทหารสามสี่คนเป่านกหวีดเท่าไรไม่ฟังรอก ทั้งเสียงนหลวงพ่อกี่วัชรจักรระรุ้งกระริงเลยของเราเราจงไว้หนึ่งร้อยองค์ พอถึงเวลาออกมาก็จ่ายไปหมื่นแล้วเอาหนึ่งร้อยองค์ใส่ขำวไป ปรากฏว่าร้อยองค์นั้นไม่เหลือ มันเห็น.. เรื่องอะไรจะปล่อยให้ผ่านมือไปสมเด็จองค์ปฐมรุ่นแรก รุ่นที่มีกริ่งมะ หลวงพ่อกสั่ง ๓๐,๐๐๐ องค์ พอช่างเขาถอดแบบแล้วซุ้มส่วนใหญ่จะหัก เพราะซุ้มนี้เล็กๆ จะบาง พอถอดแบบแล้วซุ้มหักก็ใช้ไม่ได้ก็กลายเป็นพระชำรุด ได้องค์ที่สมบูรณ์มา ๓,๐๐๐ องค์ พอออกจากงานนั้นอาตมาเดินไม่ถึงกฐิ มันเป็นลมตั้งแต่กลางทางก็เดินไปเรื่อย เดินไปกระทั่งถึงกฐิแล้วก็นั่งลง คนก็ยังตามมาเป็นร้อยนะ ตามมาจะเอาพระ เราเองทั้ง ๆ ที่เป็นลมก็ว่ามันไปเรื่อย หูมันอื้อไปหมดแล้วไม่รู้ว่าใครพูดอะไรบ้าง ลมมันออกหู คนมันก็ไม่สังเกตเลยว่าพระหน้าซิดยังกะศพ คนมันรุมเข้ามาเป็นแสน ก็หายใจไม่ทันใจ..เป็นลม ขนาดทหารเป่านกหวีดมันยังไม่ฟังเลย ไอ้ที่มันแหวกวงล้อมได้ กระโคดข้ามแคนเตอร์ไปเลย

ถาม : แต่หลังจากนั้นก็ยังมี รุ่นสอง รุ่นสาม

ตอบ : รุ่นสองได้น้อย รุ่นสามไม่มี รุ่นสามจะเป็นลือกเกิด

ถาม : มีแค่สองรุ่นเอง

ตอบ : มีสองรุ่นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๖๓๖ ถ้ารุ่นถัดมาก็เป็นหลวงพ่ินันต์ รุ่นหลวงพ่อยังอยู่มีแค่สองรุ่น ของหลวงพ่อนี้ มีอยู่รุ่นหนึ่งที่เป็นรุ่นสี่เหลี่ยมที่วิมาลีทำ แล้วหลวงพ่อบอกท่านพุทธาภิเษกพระพุทธรูปแก้ว วิมาลีเอาเอาชุกเข้าไปในพิธี หลวงพ่อบอกท่านบอกว่ากลานออกมาเลย ทำวามหาชมภูบอกว่า สั่งไว้แล้วถ้าพุทธาภิเษกพระพุทธรูป เขาตั้งไว้บูชาที่บ้าน มีแค่พานบายศรีทิพย์ แต่การพุทธาภิเษกพระเครื่องที่เขาคิดตัวอยู่ มันจะช่วยสะเดาะหัดด้วย เครื่องบวงสรวงต้องเป็นชุดใหญ่ สั่งแล้วไม่จำ ถ้าไม่จำน้องจะล่อให้สลบเลย แค่งกลานนี้เมตตาแล้ว หลวงพ่อบอกท่านจำได้แต่วิมาลีไม่เข้าใจ ก็ชุกเข้าไปในสี่เหลี่ยมที่แบบทรงหลวงพ่อดูปากน้ำ จะมีทอง มีเงิน มีทองแดง

ถาม : แล้วหลวงพ่อรู้ตอนไหนที่เขาเอาชุก ?

ตอบ : หลวงพ่อรู้ อีตอนกลานแล้วนะ แล้วเขามาถึงเขาก็แจกพระคนละชุดๆ หลวงพ่อบอก หลวงพี่ประทับใจ ว่าไปบอกพวกมันด้วยว่าเข้าพิธีใหม่ซะ หลวงพี่ประทับใจก็มีความหวัง บอกหลวงพ่อบอก มันไม่ติดสักนิดเลยหรือครับ (หัวเราะ) หลวงพ่อบอกเดี๋ยวถึบเลย พระท่านพูดคำไหนทวดาท่านพูดคำไหนก็คำนั้น แล้วยังจะเอาชนิดนี้อีก (หัวเราะ) ไม่ทัน.. ท่านมรณภาพก่อนไม่ได้เข้าพิธีซ้ำ

ถาม : สรุปว่ารุ่นนั้นใครแขวน ก็ต้องไปเข้าพิธีใหม่ ?

ตอบ : รุ่นนั้นใครแขวนก็ต้องเข้าพิธีใหม่แล้วกัน น่าเสียดายว่ามีเหรียญทองคำด้วย ไม่ทัน.. ท่านมรณภาพเสียก่อน เพราะว่าช่วงนั้นวันที่เป็นวัน

ที่เป็นวันพฤหัสบดีหรือที่เป็นพรหมประสิทธิ์ หลวงพ่อส่วนใหญ่จะพุทธานิเษกพระพุทธรูปแก้ว คล้ายๆ กับทำคุณไว้เพราะท่านรู้ว่าเวลาท่านหมดแล้วคราวนี้พวกเวลาเขามีอะไรก็ยึดเข้าไปเรื่อย ไม่ได้ดูคาม้าคาเรือ

ถาม : หลวงพี่ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๖๓๖ รุ่นที่สอง

ตอบ : รุ่นแรกมีรุ่นสองไม่มี รุ่นแรกมีกริ่งพอได้ก็เขย่งกันใหญ่ หลวงพ่อบอกมันเป็นการปราชญ์พระรัตนตรัย เลยเลิกใส่กริ่งไปเลย กริ่งนั้นก็คือโลหะขนวนที่หล่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๖๓๖

ถาม : คิดว่าเอาพระธาตุใส่ลงไป

ตอบ : ไม่ใช่ แต่รุ่นสองไม่มี เจาะไว้เลย ๆ

ถาม : พระคำข้าวที่หลวงพ่อบอกครับ ท่านฉันก่อนแล้วค่อยเสก ?

ตอบ : ของหลวงพ่อบอกท่านไม่ได้ฉันหรอก พระท่านมาถึงท่านก็ชี้เลย ว่าเอาข้าวตรงนี้ เอาข้าวคั่วนี้ๆ ท่านก็ตักเลย หลวงพ่อบอกท่านถ่ายทอดวิชาให้ทุกอย่างแบบไม่มีปิดบัง แต่พอถึงพระคำข้าวท่านบอกว่า ถ้าพวกคุณต้องการจะเรียน ผมไม่รู้จะสอนพวกคุณอย่างไร เพราะว่าพระท่านมาถึงท่านก็บอกว่า เอาข้าวตรงนี้ เอาข้าวคั่วนี้ เสกด้วยคาถาบทนี้ พอรุ่งขึ้นเปลี่ยนอีกแล้ว เอาข้าวอย่างนั้น เอาข้าวคั่วอย่างนั้น คาถาอีกบทหนึ่ง บางทีคาถาซ้ำกันเจ็ดวัน บางทีไม่กี่วันก็เปลี่ยนอีกแล้ว ท่านไม่สามารถจะบอกได้ เลยกราบเรียนหลวงพ่อบอกไม่เป็นไรครับ หลวงพ่อบอกทำไว้เยอะ ๆ แล้วกัน เดี่ยวพวกผมคุณเอาไว้แจกเอง

ถาม : หางหมาก ก็เหมือนกันหรือคะ ถ้าวไปเสกไป ?

ตอบ : หางหมากนั้นเป็นเรื่องปกติอยู่แล้ว เพราะว่าเรื่องของหลวงพ่อบอกนี่ เป็นการจับอิริยาบถและสัมปชัญญะไปในตัวด้วย ส่วนอีกอย่างก็คือ ของหลวงพ่อบอกที่เศวตหมากนี่เป็นสัญลักษณ์ว่าพระท่านมา

สงเคราะห์แล้ว ถ้าหากว่าพระท่านมาสงเคราะห์ หลวงพ่อท่านจะฉันทมาก
ถาม : อ้อเหอ เมื่อไหร่ก็ขงหมากแสดงว่า.. โอ๊ย .. ไม่เห็นรู้เลย ไม่เห็น
มีใครบอกเลย

ตอบ : ฉลาด ! เขารู้กันไปเก้าสิบเก้าเปอร์เซ็นต์ ไอ้เปอร์เซ็นต์เดิวนั่งอยู่
นี่ (หัวเราะ) ที่ท่านก็ขงหมากเป็นสัญลักษณ์ว่าพระท่านมา มีอยู่วันหนึ่ง
นั่งอยู่บนรถทัวร์ ได้ยินเสียงปายานัตถ์ปี่ค้อยู่ข้างหูแล้วกลิ่นมันหอมมา โห !
มันอยากน้ำลายยืดเลย ตกใจ บอกหลวงพ่อกับ หมากก็ไม่เอา ยานัตถ์ก็ไม่เอา
แวนตาก็ไม่เอานะครับ ท่านถามว่าไม่ทำเอามั้ย เอาหรือไม่เอา โคนแน่
เงียบเสียดึกว่า ไม่น่าเชื่อ มันจะอยากได้ขนาดนั้น มันอยากน้ำลายยืดเลย
แต่ได้กลิ่นนะ เราก็ตกใจตายละหว่า ถ้าจะต้องไปเป่า ยานัตถ์ มันคงนำทุเรศ
มากเลย ก็เลยบอกท่านว่าไม่เอาสักอย่าง สังเกตได้ ที่ออกนอกวัดไป ไม่ยา
นัตถ์ก็หมากนะเจอกันแถวเลย ไอ้ของเรานี้ก็ยังคงคืนรอคมาได้อยู่ทุกวันนี้

ถาม : หลวงตาวิรัชชัยก็หมาก ?
ตอบ : คุณเอาอะ หลวงพี่อาจินต์อยู่ในวัดก็หมาก หรือยานัตถ์
แต่ส่วนใหญ่หลวงพี่อาจินต์จะยานัตถ์แล้วพี่แกถ้าเป่าแล้วกลัวคนจะรู้
แกเล่นเปิดขวดนมเสร็จแล้วปึกใส่ยาม (หัวเราะ)
ถาม : แล้วหลวงพี่วิรัชละคะ ?
ตอบ : ไม่ทราบเหมือนกัน ต้องโดนจนได้แหละ ไม่อย่างใด
ก็อย่างหนึ่ง
ถาม : หลวงพี่ด้วยมั๊ยคะ ?
ตอบ : ก็บอกท่านแล้วว่าไม่เอา ถ้าอยากจะทำงานอย่าให้ทำอย่างนี้
คือมันจะทำให้คนลงนรกอีกเยอะ พวกที่ไม่เข้าใจนะ มันไม่พูดก็ไม่ว่า

พอพูดแล้วมันเป็นโทษกับมันเอง จะกลายเป็นว่า เอาไปวัดรอยเท้าหลวงพ่
เลียนแบบหลวงพ่อ ซึ่งทั้งๆ ที่หลวงพ่อบรมพระโนโบสถ์ ท่านบอกให้วัด
รอยเท้าท่าน ท่านบอกว่าพระอรหันต์ทุกองค์ต้องปฏิบัติตามพระพุทธรเจ้า
ถึงเป็นพระอรหันต์ได้นะ ท่านเองก่อนที่จะเป็นพระอรหันต์ที่ดีได้ ท่าน
ก็ต้องวัดรอยเท้าครูบาอาจารย์ลอกแบบนักเทศน์ที่ดีเขา โดยการไปจำลีลา จำการ
เทศน์ของเขา ท่านบอกว่าถ้าใครเทศน์ดีบางที่ท่านจำทั้งกัมขัเลย จำแบบ
เราท่องจำนะ ถึงเวลาที่เทศน์เลียนแบบ ออกลีลาคว่าเหมือนเขามั้ย ท่านบอกว่า
นักเทศน์ถ้าหากประเภทที่เรียกว่า เทศน์ได้ไม่ถึงร้อยกัมขันี้ยังเขาดีไม่ได้ ท่าน
บอกว่าให้ทุกคนวัดรอยเท้าซะ แต่ปรากฏว่าไม่มีใครกล้าวัด ไอ้เรากระดิกทำ
อะไรไม่ได้หรอก เขากล่าวโทษว่าวัดรอยเท้าครูบาอาจารย์ ทั้ง ๆ ที่ครูบา
อาจารย์สั่งให้วัดแล้ว

ถาม : ถ้าเขาไม่สั่งนี่ ต้องทำแบบนี้หรือเปล่า ?
ตอบ : ต่อให้ไม่สั่งก็ต้องทำ เพราะว่าถ้าไม่เลียนแบบครูบาอาจารย์
จะไปเลียนแบบใคร ท่านบอกว่าท่านเอง ท่านก็ลอกแบบหลวงปู่ปานมา
ไม่ลอกแบบครูบาอาจารย์จะไปลอกแบบแมวที่ไหน หลวงตาใจ พอโดน
สอบสวนมากๆ แกก็ตะแบก ก็ถูกร้างก็ต้องชี้แบบช้าง จะให้กูชี้แบบ
หมาได้ยังไง (หัวเราะ) หลวงตาตะแบก พอหลวงตาขึ้นเสียง กรรมการ
สงฆ์ก็เงียบ เงียบหลวงตาได้มั๊ยละ ลูกช้างก็ต้องชี้ตามช้าง (หัวเราะ)
ถาม : แต่มองแบบนี้แล้ว ไม่ได้มองว่าวัดรอยเท้า จะมองว่ามัน
เหมือนคิดวัดตุ เราไม่เคยคิดอะไรเราก้เลยมั๊ย
ตอบ : ก็ลองดูซิ
ถาม : ไม่เอา (หัวเราะ)

ตอบ : พอถึงเวลาแล้วจะรู้ สมัยหลวงปู่ปาน หลวงพ่อท่านเล่าให้ฟัง ไปถึงก็กราบ กราบ กราบ หลวงพ่อครับทำไมหลวงพ่อบ้านดู่ครับ เอ้อ ! แล้วเดี๋ยวข้าจะให้เอ็ง หลวงพ่อครับ ทำไมหลวงพ่อดั้นหมากครับ เอ้อ! แล้วเดี๋ยวข้าจะให้เอ็ง ท่านบอกว่าหลวงปู่ปานมรณภาพไม่ถึงเจ็ดวันหรือกมันไปควานหาเอง (หัวเราะ) อยากขึ้นมาใจจะขาดต้องเอา แล้วเสร็จแล้วท่านก็เข้าใจว่า เวลาพระท่านสงเคราะห์จะแสดงสัญลักษณ์ให้ใจ ใจของเราไม่เอาอะไรสักอย่างเดียว ก็เลยได้อย่างนี้มา แปลเป็นซัคๆ เลย

ถาม : คาที่สามหรือคะ ?

ตอบ : ไมใช่ ตรงนี้นะ เห็นมีขี้ละ ต้ององคี่ใหญ่ถึงจะซัด ใจของเราอยากคือคีนึก ท่านก็เลยเฉาะหน้า

ถาม : แล้วมีตลอด หรือเฉพาะเวลาที่ท่านสงเคราะห์ ?

ตอบ : สงสัยมันจะตลอดไปเลย มันอยากไม่เอาคีนึก

ถาม : ก็ยังคินะ ยังคูดิ

ตอบ : (หัวเราะ) ใจโน่นก็เบียวได้ ใจนี้ก็เบียวได้ ไม่รู้ทำไง จินบอกให้มันไม่เอาแน่ เฉาะกบาลมันจะเลย

ถาม : ถ้าพระติดนูหรี่นี่คงไม่เกี่ยวข้มนัย ?

ตอบ : ไม่แน่ อาจจะถูกเกี่ยวก็ได้ ก็ต้องดูว่าไม่มีอะไรเลย อยู่ ๆ ก็อยากบูหรี่ขึ้นมาข้มนัย

ถาม : ปกติท่านก็ไม่สูบข้มนัย ?

ตอบ : เรื่องของบูหรี่นี้ ถ้าวินัยไม่ห้ามก็ไม่ต้องไปค้ำหนึใคร หานรกใส่ตัว มีรายหนึ่งกลานๆ ไปหาหลวงพ่ที่สายลม ใจเราก็นั่งอยู่ค้ำข้างไปถึงก็หลวงพ่อดรับผมว่าหลวงปู่แหวนนี่กระทั้งพระโสธาบันก็ข้มนัยไม่ได้เป็นเลยครับ

หลวงพ่อบอกว่าแกเป็นหรือข้มนัย ? ข้มนัยแล้วเลือกไปรู้เรื่องเขาได้ข้มนัย ? บอกหลวงปู่แหวนสูบบูหรี่ บอกพ่ๆๆ ใจเรื่องควรหรือไม่ควร พระเขารู้ เรื่องของบูหรี่ เรื่องของขานดู่ มันเป็นเรื่องของประสาทร่างกายต้องการ จิตท่านไม่ได้ต้องการหรือแล้วอีกคนหนึ่งไปถามอะไร หลวงปู่ชอบวัดถ้ำผาขี้ผึ้ง วัดป่าธัมมานุสรณ์ หลวงปู่ชอบระยะหลังนี้ ท่านไปไหนต้องเงินรดเงินไป แต่ว่าท่านก็ยังสูบบูหรี่อยู่ คนก็ไปถามว่าหลวงปู่ทำไมไม่เลิก?ท่านก็บอกว่าสูบมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย ก็สูบจนตายนั่นแหละ (หัวเราะ) พระวินัยไม่ห้าม ไม่ต้องไปข้มนัยกับพระเลย เพราะพระวินัยคือศีลพระ ห้ามแล้วท่านก็เลิกเอง

ถาม : แต่เฮไรอื่น กัญชา ห้ามข้มนัย ?

ตอบ : อันนั้นไม่ได้ห้ามเหมือนกัน แต่พระพุทธเจ้าท่านมีมหาปเทศคือข้ออ้างใหญ่อยู่ข้มนัย สิ่งใดไม่สมควร สงเคราะห์เข้ากับสิ่งที่ไม่สมควร ถือว่าไม่สมควร พระเขามีสติสัมปชัญญะข้มนัย นั้นไม่ใช่เพียงแต่ว่ามันผิดกรรมผิดวินัยหรือก มันผิดกฎหมายบ้านเมืองด้วย ใครเขาจะทำ ขกเว้นข้มนัยนี้เขาว่าสามหมื่นกว่าองค์คิขยาข้มนัยข้มนัย ? นิมนต์ท่านหะ

ถาม : อยากถามครับ เรื่องเดินจงกรม

ตอบ : ทำไมละ ?

ถาม : หลวงพ่มีปฏิบัติค้ำค้ำนี้ข้มนัย ?

ตอบ : นึกได้ก็เดิน

ถาม : แล้วเวลาเรากำหนดข้มนัยนี้.. ?

ตอบ : กำหนดข้มนัยก็จับอิริยาบถ เท้าไปทางไหน มือไปทางไหน ถ้าหากว่าจิตมันละเอียดยกขานาคเส้นขนเส้นไหนมันโดนลมทางไหนมันข้มนัยข้มนัยสำคัญที่ข้มนัยคือว่าจับอารมณ์ถ่านนาให้ได้ แรกๆใครเดินจงกรมแล้วจับลมสามฐาน

ได้นี้ขอมให้เลย เคยให้รุ่นน้องไปลองดูหลายองค์แล้ว พอจับลมสามฐานแล้วก็ก้าวไม่ออก มันติดจึก เพราะว่าลมสามฐานมันเป็นกำลังของปฐมฌาน เขาอย่างน้อย ปฐมฌานนี่ติดกับประสาทมันเริ่มแยกออกจากกันแล้ว ถ้าไม่คล่องตัวจริง ๆ เคนไม่ได้หรอก

ถาม : จะสลับกันล่ะครับ จับลมปี่ปี่ แล้วก็หยุคค้อยก้าวไป

ตอบ : ถ้าคล่องตัว จับลมมันก็เดินได้ ค้อย ๆ ทำ

ถาม : เวลาที่ตรวจให้กับครูบาอาจารย์ อย่างเช่นว่าคอนั้นตรวจให้หลวงพี่ชิม้อยะ แล้วไม่พบอะไร ครั้งนี้ลักษณะเดียวกัน ก็แทบจะไม่พบอะไรที่เป็นตัวการที่จะให้เกิดเหมือนกัน

ตอบ : ถามท่านว่า ท่านคิดว่าเป็นโรคอะไร แล้วก็บอกมา แล้วจ่ายยาไปตามที่ท่านบอก

ถาม : ท่านบอกว่า ร้อน ๆ หนาว ๆ เหมือนเป็นไข้

ตอบ : ถามท่านว่าคิดว่าเป็นโรคอะไร ถ้าท่านบอกว่า เป็นโรคอะไร ก็จ่ายไปตามนั้น

ถาม : คะ แล้วก็ถ้าเป็นประเภทโรคเวร โรคกรรม ทำยังไงคะ ?

ตอบ : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องปล่อยท่าน

ถาม : เวลาคิด เวลากำหนดระยะเวลาาน ๆ ถ้า คา หู ลิ้น ภาย ใจ มันจะมีประสาทสัมผัส แล้วเวลาใจมันออกมา มันออกมาทางไหนคะ จับไม่ทันเลย

ตอบ : จับไม่ทัน เขาจะวังตรงใจ อย่าไปประวังตรงคา หู จมูก ลิ้น

ถาม : มันขึ้นมาเองคะ ไม่ต้องระวัง มันขึ้นมาเอง

ตอบ : กำหนดใจเหมือนกับตัวเรานั่งอยู่ในห้องว่างๆ เรานั่งในห้อง

ว่างๆ ประคัมอยู่ตรงหน้า อะไรเข้ามามันจะรู้ นึกออกมั๊ย ? เหมือนอากาศคนตะมาเยี่ยม โพล่หน้ามาก็รู้แล้ว ใ้ไ้่มาทางตาล่ะนะ ต้องระวังไว้ เคี้ยวมันจะเข้าใจเราได้ ใ้ไ้่มาทางหู ต้องระวังไว้ เคี้ยวมันจะเข้าใจเราได้ หูกับตามันมาเร็วที่สุด

ถาม : ยังพอทัน หูกับตา แต่ใจมันไม่ชัด

ตอบ : นั่นแหละ คือเราระวังใจตัวเดียว หกตัวระวังใจตัวเดียว แล้วอย่าให้มันเข้ามาในใจ แล้วจะไปเสียเวลากำหนดมันทำไม ภาวนาให้จิตตรงเป็นฌาน มันก็รู้รอบแล้ว ถ้าเราจับลมหายใจ เข้าออกได้ ชั่งกตมัยมันจะกินเราไม่ได้เลย มันปิดหมด

ถาม : ช่วงจับบางที่มันแน่น มันแน่นหน้าอก มันจุก

ตอบ : อาการอย่างนั้น บางที่เป็นขั้นตอนของการไปให้รู้ว่าคอนนี้ อารมณ์ใจตรงตัวแล้ว เราเองเราก็จับอาการนั้นเอาไว้ ถึงเวลาถ้าอาการนั้นมันแน่นขึ้นมา เราก็อธิบายว่าคอนนี้ อารมณ์อยู่ในระดับที่จะฟังตัวเองได้ แล้วเราก็ระวังได้ บางทีบางอย่างอาการในร่างกายไม่เหมือนเขา มันเกิดขึ้นเราก็อธิบายไว้จริงๆ แล้ว อาการมันแน่นเข้ามา บางทีเย็นเหมือนกับจุกน้ำแข็งในอกก็มี คอยสังเกตตัวเองว่าของเราต่างกับเขานิกลหน่อย พออารมณ์ใจถึงตรงนั้นแล้วดูซิว่า สติพร้อมมั๊ย ถ้าสติพร้อมก็คือ อาการของการทรงฌาน อย่างน้อยๆ เป็นอาการของอุปจารฌาน

ถาม : ช่วงนี้บางที่มันเฉย ๆ มันไม่ค่อยรับอารมณ์ใครมันไม่ค่อยคลาย

ตอบ : ก็ดีแล้ว ของเรา เราต้องคลายอารมณ์ให้เป็น ต้องใช้ตัวปัญญา เป็น เราต้องรู้ว่าทุกคนต้องคิดว่าสิ่งที่เขาทำนั้นดีแล้ว เขาถึงทำ ในเมื่อสิ่งที่เขาทำนั้นมันดีแค่นั้นมันถูกแค่นั้น มันยังไม่ดีจริง มันยังไม่ถูกจริง

เราก็ให้อภัยเขาเถิด เพราะว่าเรื่องทั้งหลายเหล่านั้นเราเคยทำมาแล้ว ในเมื่อเราเป็นผู้ที่ผ่านมาก่อน เราก็คือบรรพบุรุษของเขา ดิ้นตระกูลของเขา เราก็คือตัวพ่อ ตัวแม่ของเขา ลูกหลานมันทำตาม มันเดินตามรอยมา เราจะไปโกรธลูกโกรธหลานได้ยังไง เราก็ควรที่จะรักจะเมตตาเขาว่า เขาไม่สามารถก้าวข้ามมาตรงนี้ ไม่เห็นว่าสิ่งที่เขาทำมันเป็นทุกข์เป็นโทษต่อเขาอย่างไร เขาก็ยังทำอยู่เราก็อย่าโกรธเขาเลย ควรให้อภัยเขา ถ้าเราคิดเป็น เราคลายอารมณ์ของเราเป็น มันจะไม่สะสม ถ้ามันไม่สะสมโอกาสระเบิดมันไม่มี แต่ส่วนใหญ่แล้วคิดไม่เป็น ทำไม่เป็น คลายอารมณ์ไม่เป็น สะสมอยู่ที่ระเบิด กัมมะโยนิ กัมมะพันธู กัมมะปฏิสสรโณ คือ มีกรรมเป็นทายาท มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย นั่นเป็นเผ่าพันธุ์ทางกรรมของเราเราชั่วมาแล้ว เขาชั่วตาม นั่นมันเป็นทายาทของเรา เราจะไปโกรธไปเคืองทายาทตัวเองได้ยังไง เราทำเอาไว้แท้ ๆ ก่อนหน้านี้เราก็เป็นอย่างนั้น ตอนนั้นเราก้าวข้ามมาแล้ว เราโชคดี เขายังไม่สามารถก้าวข้ามมาได้ ไม่น่าโกรธหรือคนน่าสงสารมากกว่า

ถาม : ให้อภัย ๆ หรือเตือนคะ ?

ตอบ : คิด คิดให้เป็น ใช้ปัญญาให้เป็น มันจะปล่อยวางได้ แล้วมันจะไม่สะสมอารมณ์ไว้

ถาม : ไม่ต้องไปเตือน ?

ตอบ : ไม่ต้องไปยุ่งอะไรกับเขาเลย ดูที่ตัวแก้ที่ตัว เรื่องของคนอื่นทุกข์คนอื่นเขา

ถาม : คือขออะไรบางอย่าง ซึ่งคิดพอจะแก้ไขและช่วยเหลือได้ แต่มันทำไม่ได้ ง่าย ๆ เลย กับครูบาอาจารย์ที่รักและเคารพนับถือ (ฟังไม่ชัด..

ถามเรื่องการช่วยสงเคราะห์บุคคล)

ตอบ : เราต้องยอมรับว่ากฎของกรรมมันมี อันนั้นนะเราทำบุญ เราตั้งใจของเราดีแล้ว ผลบุญมันมีด้วย แต่ว่าวาระกรรมของเขามันยังสูงอยู่ มันก็ยังคงอยู่ มันก็กักอยู่ เราเองเราไม่สามารถฝ่าฝืนกฎของกรรมได้ ตัวครูบาอาจารย์ท่านยิ่งต้องยอมรับกฎของกรรมยิ่งกว่าเราอีก ใครเขาจะมาเสียเวลาโกรธเสียเวลาเคืองกัน มาชี้โทษอะไรเรานะ มันไม่มีหรอก เราทำโดยเจตนาดี เพียงแต่ที่เราทำของเราเต็มความสามารถแล้ว อย่าเก็บมาถ่วง ตัวเก็บมาถ่วงนี่แหละเป็นอารมณ์ของปุถุชนทุกๆ ไป มันจะพาเราลงนรก เพราะจิตมันหมอง ดูอย่างที่เราท่านทำชี ท่านทำก็คือทำเฉพาะหน้า ทำดีที่สุดแล้ว ถ้ามันได้แค่ไหนก็เอาแค่นั้น นั่นคือการยอมรับกฎของกรรม ทำดีที่สุดเท่าที่เราทำได้ ถ้าหากว่ามันดีที่สุดแล้วผลมันไม่ได้อย่างใจของเรา เราก็ต้องยอมรับว่ากฎของกรรมมันมีอยู่ แก้ไขคืนรันทุวิธีทางแล้วไม่สามารถที่จะทำได้แล้ว ต้องยอมรับมันบ้าง เกิดขึ้นตั้งอยู่ คับไป ดูที่ตัวแก้ที่ตัว เรื่องของคนอื่นเป็นเรื่องของโลกทั้งสิ้น เราแก้ไขโลกไม่ได้ เราต้องแก้ไขที่ตัวเราเอง

ถาม : แต่บางครั้งอย่างงานทางโลกนี่ มันจำเป็นต้องทำให้สำเร็จ บางทีมันก็ต้องอะไรกับคนอื่นหลายๆ อย่าง เพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตรงนี้

ตอบ : เราทำแค่หน้าที่ของเรา แล้วหน้าที่นั้นก็อย่าให้ละเมิดกรอบของศีลห้าด้วยกัน เชื่อว่าหน้าที่เราทุกอย่างคงไม่ต้องฆ่าใคร คงไม่ต้องประเภตลักขโมยใคร ไม่ต้องไปแย่งคนรักของใคร ไม่ต้องไปโกหกใคร แล้วก็ไม่ต้องไปกินเหล้าแน่นอน เพราะฉะนั้นทำไป ทำเฉพาะในกรอบของเรา ถ้ามันจำเป็นต้องโกหก เราใช้คำว่าต้องจำเป็น ถ้ามันจำเป็นต้องโกหกเราก็ไม่ต้องโกหกทั้งวัน พ้นจากตรงจุดนั้นเมื่อไหร่ก็ตั้งใจรักษาศีลของเราให้บริสุทธิ์เหมือนเดิม

เพราะฉะนั้นอีตลับสี่ชั่วโมงเราไม่ได้ขาดทุนตลอดแน่นอน

ถาม : เห็นว่าเจอกันทางจิตได้ แล้วจะเจอกันทางกายอีกทำไมล่ะครับ?

ตอบ : คือถ้าหากว่าไม่เกินกฎของกรรมก็จะแยกตะกายไปด้วยกำลังร่างกายของตัวเอง พระน่ะเขายอมรับกฎของกรรมมากกว่าเรา อะไรที่ร่างกายมันยังทำได้ ก็ต้องใช้ร่างกายทำไปก่อน ไม่ใช่จะอะอะไรใจความเป็นทิพย์ ใช้โน่นใช้นี้ โธ่ นั่นต้องใช้ อีตลับบ้อทำจริง ๆ

ถาม : แต่ทำไมฝึกใช้ ก็ไม่ชำนาญ ?

ตอบ : ก็มันฝึกเสียจนชำนาญแล้ว ไม่จำเป็นต้องไปใช้ด้วยการฝึกใหม่ (หัวเราะ) ก็ใช้อยู่ ก็ใช้วิธีนั้นใจไปข้างบน

ถาม : เคยเรียนบอกหลวงตาว่าหลวงที่เป็นมะเร็ง หลวงตาว่าหลวงทีจะตัดช่องน้อยไปแต่พอตัว

ตอบ : อย่างพวกเรารองไม่ได้ตายง่าย ๆ หรือ มันรอดมาก็คาบคอกี้คาบแล้วก็ไม่รู้ ตอนนี้อยู่ไม่มีชักคาบคอกี้จะตายก็ตกลงละ

ถาม : มันเป็นได้จากไหน ?

ตอบ : ตอนแรกมันเป็นที่ซื้อเท้า หมอเขาเจาะแล้ว เขาก็ทำหน้าที่ฝึกเรากี่ปล่อยมันมาตั้งหลายปี ไม่ได้สังเกตอะไร เพียงแต่ว่าตอนนั้นไปเดินดูคงค้เงินเสียจนจะเดินไม่ได้ แปลกใจ.. พอหมอเขาเจาะ เขาบอกว่ามันกินจนถึงประสาทเขาแล้วเขาก็ไม่กล้าพูด เราเลยเค้นคอถามว่า มันใช่มะเร็งหรือเปล่า? หมอเขาบอกว่าใช่ บอกว่าพวกหูด พวกไฟ พวกปาน โอภาสมันจะกลายเป็นมะเร็งมันมี เพราะฉะนั้นต้องระวังให้ดี มันทำจะจริงตรงที่ตำราหมอแผนโบราณบอก เขาบอกว่ามะเร็งนี้มันเหมือนกับรังผึ้ง รังมด ถ้าไปตีรังมันเมื่อไหร่มันก็กระจายพรวดเลย มันถึงได้ไปขึ้นตรงโน้น ตรงนี้ให้ทั่วไปหมด

เท่าที่สังเกตก็คือตรงข้อพอดีหมด ที่เท่าก็ตรงข้อเท่า ด้านนี้ก็ข้อ คลกนะมันเหมือนกับต้องกินที่ข้อยังงั้น

ถาม : เป็นเพราะกรรมหรือเปล่าครับ ?

ตอบ : เปล่า แต่ไปวางขวากข้างเท่านั้น (หัวเราะ) หนักกว่ามีอีกกองทัพนัยก่อนนี่ขวากข้าง ถ้าข้างมาที่ค้ำพั้งแน่ ก็วางขวากค้ำมันไว้ ขวากก็คือโคนไม้ไผ่ หลาวให้แหลมเปียบ สบไฟแข็งโป๊กเลย แล้วฝังดินไว้ครึ่งหนึ่งเหยียบไปเต็ม ๆ ดิน เมื่อไหร่ก็ไม่ต้องไปไหนเลย นี่มันเศษๆ แล้ว ไม่ใช่เงินต้น ไม่ใช่ดอกเบีย

ถาม : ทำคนเดียวหรือคะ ?

ตอบ : คนอื่นเขาก็ทำ ก็เจออย่างอื่นไปมั้ง อาตมาไม่โคจรรถปูนกระเทียก็บุญใจแล้ว(หัวเราะ) หลวงตาโคจรรถปูนกระเทีย มีเหยียงอย่างที่ไหนปักอิฐชนรถจนปูน ถึงปูนคันถล่มไปทับเข้า โทโรไปหาหลวงตายังจำ แถบออก.. ตัดปอดไปกลืนหนึ่ง ตัวส่วนหนึ่ง ม้าม ถูน้ำดี แล้วก็ไล่ไส้ ไหมหลวงตา ถ้าเป็นผม ผมจะพกอะไร โบเมกรูด พริก เข้าไปในนั้น หลวงตาบอก เออพื้นขึ้นมากจะแตกด้วย (หัวเราะ) รู้กัน ไ้อ้เราที่จะไล่หม้อคัมข่าเลย หลวงตาบอก เออ! พื้นขึ้นมากจะแตกด้วย (หัวเราะ)

ถาม : ก็ต้องมีถึงออกซิเจน ?

ตอบ : ของหลวงตา ท่านก็รู้จักเตรียมท่านเอง

ถาม : ของท่าน ท่านบอกว่าต้องเอาไปสองถึง ถึงเล็กกับถึงใหญ่

ตอบ : เผื่อไว้ เผื่อหมด เวลาวาระกรรมมันเข้ามาปี ประเภทเหลือถึงละ นิดละก็ช่วยเลย เพราะฉะนั้นต้องสลัดถึงให้ไหลไปเอาประเภทจวนหมดกับจวนหมดละก็แย่นั่น หลวงปู่มหาอำพันใจ หลวงปู่มหาอำพันมันเอาช่วงเข้า

เข้าห้องน้ำ ของหลวงปู่มหาอำพันปกติให้ออกซิเจนอยู่บนเตียง พอตอน
ท่านเข้าห้องน้ำ หลวงพี่มนตรีท่านก็ไปทำความสะอาดเตียง ไม่ได้ยินเสียง
หลวงปู่เรียก กว่าจะพุงหลวงปู่มาถึงเตียงหมดลม ปอดท่านเป็นถุงลมโป่งพอง
มันรับออกซิเจนได้น้อยอยู่แล้ว เดือนท่านแล้ว บอกว่าประมาณสองสามนาทีก
แล้วก็เอาออกให้ปอดมันทำงานเองบ้าง ปอดเราพอมันได้ออกซิเจนบริสุทธิ์
ไปเรื่อยมันก็ซี่เกียง มันก็ไม่ทำงาน เพราะฉะนั้นสังเกตดูว่า ถ้าหากญาติโยม
ของเรา ถ้ายังต้องการให้เขาอยู่ ถ้าให้ออกซิเจนพอเห็นอาการดีขึ้นเอาออกเลย
ถ้าไปให้อยู่ตลอด ๆ ปอดมันจะพังเร็ว ลองสังเกตดูพวกให้ออกซิเจนยาว ๆ
ไม่รอดสักราย ออกซิเจนหมดเมื่อไหร่ก็เสร็จ อาตมาเฝ้าไข้มาสิบกว่าปีซาบซึ้ง
ดี เฝ้าพ่อมาหกปี เฝ้าแม่สามปี หลวงปู่สี่ปี จนกระทั่งหลวงพี่มนตรีโดนโยม
ค่าจมดินเลขละ เขาบอกว่าหลวงพี่เล็กเฝ้าเท่าไรหลวงปู่ไม่เป็นอะไร แกเฝ้า
แป็บเดียวตาย วาระมันมาถึงนี่คนอยู่นี้ช่วยทุกรายเลย จริงๆ มันโทษกันส่งไป
ถึงเวลาหน้ามีคขึ้นมามีความรักครूरักอาจารย์ใครอยู่ใกล้ก็ช่วยไป หลวงพี่
มนตรีแกมานั่งบ่นให้ฟัง บอกผมนี้หมาเลย

ถาม : แกพลาดจริง ๆ ไม่ใช่หรือคะ ?

ตอบ : พลาดนั้นก็พลาดอยู่ แต่เราก็ต้องเข้าใจว่าโอกาสพลาดมันมี
พอส่งหลวงปู่เข้าห้องน้ำเสร็จแกก็มาทำความสะอาดเตียง ไม่ได้ยินเสียงหลวงปู่
เรียก หลวงปู่ท่านหายใจไม่ทันเสียงท่านก็คงจะเบา กว่าจะคิดกว่าจะแก้ไขมัน
ก็สายเสียแล้ว ในห้องน้ำก็มีครบทุกอย่างขาดออกซิเจน (หัวเราะ)

ถาม : หลวงพี่ท่านช่วงนั้นไปอยู่ด้วยมั๊ยคะ ?

ตอบ : ก็ไป ทุกคนไปด้วยความปรารถนาดี จำไว้ เพราะฉะนั้น
อะไรหนักนิดเบาหน่อยก็ต้องอภัยให้กัน การให้อภัยและความสามัคคี

สำคัญที่สุด บรรดาครูบาอาจารย์ต่างๆ ไม่มีปัญหาหรอก มันไม่มีปัญหา
ตัวลูกศิษย์เสียเยอะ ต่างคนต่างเป็นนักปฏิบัติเพื่อลด ละ เลิก ในกิเลสต่างๆ
มันต้องยังทำอภัยก้าวหน้า ไม่ใช่ยังทำอภัยหลัง แต่เท่าที่พบก็คือว่าส่วนใหญ่
ไปทะเลาะกัน เอากิเลสไปชนกัน เพราะฉะนั้นเราอยู่ในลักษณะนั้นมันต้อง
ให้อภัยและรักษาความสามัคคีของหมู่คณะ อะไรพออภัย หออดทนกันได้ ก็ต้อง
อดทน ต้องอภัยกัน เขาทำเพราะคิดว่าสิ่งนั้นดีแล้ว เขาถึงทำ ในเมื่อเขาเห็นว่าดี
แม้สิ่งนั้นๆ ไม่ดีจริงปัญญาของเขายังไม่ถึงเราไม่ควรจะโกรธเขา มันมา
สงสารนะให้อภัยเขาเถิด ลูกศิษย์เขาไม่รู้ ชักให้เขาไม่รับก็ปล่อยมันเถอะ
(หัวเราะ) สอนกระดานคำก็ได้วะ

ถาม : ถ้าเราไม่สนใจเขาเลย มันถูกมั๊ยคะ ?

ตอบ : มันเป็นปัญญาอย่างหนึ่งนะ ถ้าเรารู้ว่ากำลังของเราไม่ถึง
ไปปะทะกันซึ่ง ๆ หน้า ไม่ว่าจะแค้นตาเห็น ฟูได้ยิน หรือว่าต้องพูดต้องคุย
อะไรก็ตาม รู้ว่าจะทำให้เราอารมณ์เสียก็อย่าไปยุ่งกับเขาเลย มันเป็นตัว
ปัญญาเหมือนกัน หลวงปู่หล้าท่านบอกว่า หัดเป็นนักหลบชะบังอย่าเป็น
นักรบอย่างเดียว รู้ยู่ว่ารบไม่ชนะแล้วไปรบ ท่านถือว่าไม่ฉลาด

ถาม : ถ้าจำเป็นต้องชน ?

ตอบ : ถ้าจำเป็นต้องชน ก็พยายามอย่าชนจริงๆ แล้วกัน ยังไงๆ รักษา
ชีวิตเขาไว้บ้าง

ถาม : เวลาเราโกรธใคร รู้สึกว่ามันสะเทือน เราจะกลับตัวยังง
ให้เร็วที่สุด ?

ตอบ : เร็วที่สุด กลับไปภาวนา ถ้าได้มโนมยทธิส่งอารมณ์ใจขึ้น
พระนิพพานไปเลย การที่เราเกาะพระนิพพานเป็นการตัดกิเลสที่อัคนมัตติ

ที่สุด รัก โลก โกรธ หลง มันกินแต่ร่างกายเท่านั้น กินใจไม่ได้ ถ้าใจไม่อยู่ ไปปรุงไปแต่งกับมัน มันไม่สามารถทำอันตรายเราได้ เผล่ไปนิพพาน ดึกว่า เกษขกับแสงชัย สมัชชรวาสาชินคุยกันอยู่เราก็เลยฟังเงียบไปเลย เงียบไปหลายนาที พอลมิตาขึ้นมา แสงชัยถามว่าอะไร บอกว่าย่าบอกว่าย่าไป คุยกับอัครพาล โอ้ย ! มันโกรธฉิบหาย (หัวเราะ) แล้วคืนนั้นมัน ก็ได้คืนนี้ต้อง ให้โกรธมากๆ พอโกรธมากๆ แล้วอารมณ์ใจมันจะอยากทำ เขายังทำได้ ทำไม ูกทำไม่ได้ยังงี้

ถาม : อ้อ ! มีนา เห็นโกรธบ่อย

ตอบ : ความจริงท่านของท่านรู้ว่าถ้าแหยมารูปนี้แล้ว เราพูดต่อเมื่อไหร่ จะโกรธ แล้วเดี๋ยวมันจะตะกายขึ้นมาเอง คือยังงี้ก็ต้องตะกายไปต่อว่าอย่าให้ได้ มันไปด้วยอำนาจกิเลส (หัวเราะ)

ถาม : เหลือเชื่อ

ตอบ : ที่บางคนเขาพูดเล่นว่า ตัณหาพาสู่พระนิพพาน รู้สึกว่ารายนี้ จะทำได้หรือเปล่าก็ไม่รู้? ความจริงตัวอยากนี่ธรรมเขาเรียกว่าธรรมฉันทะ คนมันค้นว่าอยากแบบตัณหา ก็เลยว่า ตัณหาพาสู่พระนิพพาน

ถาม : แล้วเวลาเราเจอคน ..(ฟังไม่ชัด)... ตัวเรามีจุดร่วมกับเขา

ตอบ : ใส่เกราะไว้ เรามีศีลกับสมาธิเป็นเกราะของเรา ให้สมาธิควบคุม อารมณ์ของเราให้อยู่ในกรอบ มีศีลเป็นที่ไป ถ้าหากว่าเกินกรอบของศีล ก็ไม่ยุ่งด้วย เอาแค่ศีลของเรา ใส่เกราะไว้ ไม่ว่ามันจะมาระดับไหนก็ตาม ไม่ไปพันเขคนั้น เติมที่แค่ศีลหั้นเกินศีลห้าไม่คบด้วย

ถาม : บางทีเขามาวุ่นวายกับเรา ?

ตอบ : วุ่นวายนะสนุก ถ้ารักษากำลังใจเรานิ่งๆ เฉยๆ ได้ แล้วดู จะ

สนุก มันเหมือนยังกับคูใครมันทำอะไรบ้างๆ บอๆ อยู่ตรงหน้า บางทีมันก็ เหมือนทารกไร้เดียงสาไปเลย เรื่องแค่นั้นมันไม่น่าทำ มันก็ทำ ไม่น่าจะโกรธ มันก็โกรธ เลยกกลายเป็นนั่งสนุกอยู่คนเดียว กลายเป็นนั่งยิ้มมองไปเรื่อย

ถาม :(ฟังไม่ชัด).....

ตอบ : เขาก็รู้อยู่ว่ามันเป็นข้อสอบ แต่ก็สอบตกอยู่เรื่อยตอนทดสอบ ของนักปฏิบัติมันมาทุกวินาที แล้วทุกแง่ทุกมุม ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับเรา มันอยู่ในสี่หัวข้อใหญ่ ๆ ก็คือ ราคะ โสกะ โทสะ โมหะ แต่ข้อสอบมันออกมา ได้เป็นหมื่นเป็นแสน ถ้าหากว่าเราไม่ระมัดระวังเมื่อไหร่ผลเมื่อไหร่ มันเข้ามาสู่ใจในทันที โดยเฉพาะตัวกระทบกระทบกัน พื้นฐานมาจากโทสะ เขาเรียกปฏิหาระคืออารมณ์กระทบ เหมือนกับสะเก็ดไฟกระเด็นไปถูกเชื้อควันมัน ขึ้น ถ้าเราไม่ระวัง มันเป็นโทสะ มันจะไหม้ขึ้นเป็นเปลวเลย เพราะฉะนั้นต้อง คอยระวังอยู่ตลอดเวลาว่าจะเจอข้อสอบ จะเจอการทดสอบอยู่เสมอ ผลเมื่อ ไรร์ก็โดนๆ แต่ว่าข้อสอบนี้มันคืออยู่อย่างถ้าเราทำได้ ต่อไปก็จะเป็นอีก ต้องมา มากกว่านั้น ถ้าแค่นั้นไม่ได้กินเราแล้ว แต่ปรากฏว่าของเขาเอง เขาบอกว่าเขามี สมานัตตา ดำรงโทสะไว้อย่างสม่ำเสมอ(หัวเราะ)พวกตีความพระธรรมวินัยคิด

ถาม : เวลาเจอ แต่มันไม่รู้ ไม่รู้โลก โทสะ หรือโมหะ ?

ตอบ : ไม่ต้องรู้ รักษาใจไว้อย่างเดียว ถ้าหากว่าเราใส่เกราะไว้ดียิ่งดี โดยเฉพาะตัวภาวนา ถ้าอารมณ์ใจทรงเป็นฉาน มันรู้ลมอัตโนมัตติกัรักษา เอาไว้เลย รับรองว่ามาเท่าไรก็รับได้ แต่อันเกราะฟังเมื่อไรก็เตรียมหัวแตกได้ ถ้าสติมันรู้อยู่ ต้องการรับรู้อาการภายนอก จะสลดกำลังใจมานิดหนึ่ง คลายออกมา หน่อยหนึ่ง รับรู้กับเขาด้วยความระมัดระวัง หรือจะหดหัวกลับเข้าไป กลัวหัวแตก พอถึงเวลาหดหัวเข้าไปก็ปิดฉับ

ถาม :(ไม่มีเสียง).....

ตอบ : จริงๆ แล้วมันลำบากนะ เพราะว่าเวลาเหนื่อย เวลาหิว เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ถ้าไม่มีความคล่องตัวในการทรงฌานจริงๆ สมาธิมันพังเลย มันไม่เอากับเราด้วย เพราะฉะนั้น จำเป็นต้องสร้างความคล่องตัวกับมัน อย่างชนิดที่เรียกว่าคิดเมื่อไหร่ก็ทรงได้เมื่อนั้น ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว ก็เล่นกับมันยาก

ถาม : มีทรงแบบง่าย ๆ ?

ตอบ : อันนี้มันไม่ง่ายหรอก ทำมาหลายสิบปี รวม ๆ แล้วปีนี่ก็ ๒๕ ปีแล้ว

ถาม : แล้วจะทำยังไงเจ้าคะ ?

ตอบ : ค่อยๆ ทำไป พอมันคล่องตัวแล้ว อย่างที่หลวงพ่อบ้านสอน หัดเข้าฌานสลบฌาน นี่ก็จะทรงฌานเมื่อไหร่ก็ต้องทรงได้ สมัยที่หัดเคยใช้วิธีลูกลูกๆ เป็นไอ้บ๊วยคนเดียว เข้าเวรอยู่หน้าห้องหลวงพ่อก็ซ้อมไปเรื่อย ถึงเวลาลูกปรี๊ดขึ้นมาแล้วคลายอารมณ์ออกมาจนถึงอุปจารสมาธิ ถ้าลงละก็ดึงบี๊ดเจ็บไปเลยยังงั้นนะ ลูกๆ นั่งๆ อยู่คนเดียวแหละให้มันเข้าให้มันออกอยู่จนคล่องตัวแล้วเอาให้ได้ทุกเวลาที่ต้องการ ไม่ยั้งงั้นเวลาป่วยๆ นี้ มันไม่เอากับเราแน่ ขนาดนั้นตอนมาเลเซียมันกินหนักๆ ยังรู้สึกเลย ตอนนั้นอากาศมัน ๑๑ องศา ใต้อังสะตัวเดี๋ยวนะ เอาผ้าชุบน้ำเย็นโปะหัวนี่ควนขึ้นยังกับเตาเลย ตัวมันร้อนอยู่ขนาดนั้น รู้อยู่อย่างนั้นว่าความร้อนขึ้นมากกว่านี้มันเดี๋ยวเราจะเบลอแน่ ก็พยายามตั้งสติกำหนดใจเอาไว้ ให้สติมันมันคงอยู่เฉพาะหน้า ผ่านไปได้อย่างหวุดหวิด รู้อยู่อย่างเดียวถ้ามากกว่านั้นเราเบลอแน่แก่ผ้าวิ่งหรือเปล่านั้นก็รู้? ก็ขนาดเดินไปหาหมอที่เวชศาสตร์เขตร้อน หมอเขาไปถามเจ้าแดงว่าเป็นอะไร

เจ้าแดงเขาบอกหลวงที่เป็นครีบ หมอเขาก็นั่งคุยกับพยาบาล เขาก็ส่งปรอทเอามาให้เราอม บอกให้อมเอาไว้ เขาก็คุยอะไรของเขาไปไปพักนึง ชักปรอทไปดูมอง ๔๒ องศา (หัวเราะ) เขาลถามว่าเดินไปยังไง ปกติมันน่าจะ ซ็อกไปแล้ว ก็บอกว่ามาอย่างที่เขาเห็นนั่นแหละ ก็สติมันยังอยู่ที่กลางสังขารไป ตอนที่หนักที่สุดนั้นไปได้ ลงจากเครื่องบิน โยมเขาเข้ามากราบมาออกกันเข้ามา บอกกับสุกุม สุกุมเป็นลูกของอุสูงสมนึก เขาเป็นเจ้าของบ้านที่ไปพักประจำ บอกสุกุมว่า ระวังด้วยนะ หลวงที่จะล้มเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ ช่วยประคองไว้ด้วย เขาเองเขาก็เห็นเราเดินดีๆ แต่พอได้ยิน เขาก็จับแขนถามว่า เป็นมากเลยหรือ มาเลเซียขึ้นนี้ตัวมันร้อนฉ่ำเลย ก็บอกว่าก็อย่างที่เขาเห็นนี่แหละ นั่งคุยกับเขาไปทุ่มกว่า บอกว่าไม่ไหวแล้ว ขอตัวไปนอน ตั้งแต่เช้า เพราะว่าไปที่ยวราวๆ หกโมงครึ่งไปถึงที่โน่นราวๆ เกือบสองโมง ก็รีบเข้ไปเรื่อยจนถึงทุ่มกว่า ปกติจะรับถึงสามทุ่ม บอกขอตัวไปพัก สุกุมเขาก็บอกว่า หลวงที่ไปโรงพยาบาลหน่อยคิมมัย ? แต่ว่าบอกอย่างเดี๋ยวนะมันหาโรคไม่เจอหรอก เขาก็พาไปที่ มอ. ไปถึงก็บอกว่าเป็นอย่างนั้นๆ เชื้อมัยว่าอาการทุกอย่างมันเป็นปกติเดี๋ยวนั้นเลย หมอวัดความดัน วัดปรอทวัดอะไรเป็นปกติหมดหาโรคไม่เจอ เขาก็บอกว่าหลวงพี่เป็นโรคอุปทานหรือเปล่า เราก็ไม่รู้จะทำไงก็ คลายกำลังใจออกให้มันรู้ว่าเราเป็นยังไง พอคลายกำลังใจออกปั๊บ ความดันที่เขาวัดปกติก็คือ ๑๓๐/๘๐ มันลดสวบเหลือตัวบนแค่ ๖๐ จาก ๑๓๐ เหลือ ๖๐ พยาบาลยังวัดสายตาเขนอนอยู่ ร้องกรี๊ดจนเราขี้หูตันเลย ทั้งๆ ที่อยู่ในอาการถึงๆ ซ็อก หมอเวรสี่คนวิ่งมาดูหมดเกลี้ยงเลย เลยบอกหมอจำไว้ละ คนบางประเภทกำลังใจมันเกินร่างกาย มันสามารถขงการให้ร่างกายทำอะไรก็ได้ ถ้าเขาบอกว่าป่วยเป็นอะไรนะ หมอเชื่อเขาเถอะ ไม่งั้นเขาจะตายเปล่า หมอเขาบอกว่าโดยมารยาทแล้วถ้าเขาตรวจ

อาการไม่เจอ เราจะจัดจ่ายยาไม่ได้ ถ้าคนไข้เป็นอะไรไปเราต้องรับผิดชอบ บอกตัวอย่างนั้นฉันขอกลับ เขาบอกหลวงพี่จะกลับยังไม่ละครับ ? บอกเดี่ยวจะเดินให้ดูขอเวลาสิบนาที เราก็รวบรวมกำลังใจใหม่ ตอนนั้นนะผลอลืมไปว่าบ้านมันพัง เราเอาไม้ค้ำ แล้วเสือกไปตอนไม้ค้ำออก มันก็พังโครมเลย รวบรวมกำลังใจได้สัก ๑๐ นาที ก็เดินฉับๆ ขึ้นรถไป นั่นแหละคนช็อกไปแล้วนะ ต้องใช้เวลาอยู่นานเหมือนกัน เพราะว่ามันพังหมด มันไม่เหลือต้องไปรวบรวมมาใหม่ ตัวอย่างซัดๆ หมอนพพรนั้นจะรู้มากกว่าเพื่อน ใช้ขึ้นหัวเตียงหมดเลย ความดันมันขึ้น วัดดูความดัน ๑๑๐/๗๐ แหม ! ต่ำกว่าปกติอีก วัดอุณหภูมิร่างกาย ๓๕.๖ คณตี ๆ ยังมากกว่านี้เลยไหม้ย ? หมอเขาบอกว่าหลวงพี่เป็นอะไร บอกมาเลยครับ ขึ้นรถผลเสียบผมว่าตายแน่ ก็บอกเขาว่าเป็นอึ้ง ๆ เขาก็จ่ายยามา แต่หมอนที่เขาไม่คิดแบบหมอนพพรมันเยอะ ความจริงยามันอร่อยนะกินไป ลื่นด้านหมด คนอื่นเห็นสีก็สยองแล้ว หม้อเบ้อเริ่มต้มกินแทนน้ำไปเรื่อย ๆ ไปโรงพยาบาลหลายที่มันน่าจะตายแต่ว่าไม่ตาย ที่โรงพยาบาลวัดท่าซุงหมอนเขาแทงน้ำเกลือ อาเจียนออกมาเป็นถัง น้ำหมคนะ รู้สึกเลยว่าตัวมันเหี่ยวไปหมด หมอนเขาแทงน้ำเกลือเข้าไป เส้นมันตีบ น้ำเกลือมันไม่เดิน แขนอยู่ตั้งหลายชั่วโมง เข้าไปประมาณ ๕๐ ซีซี เลยบอกหมอดอดออกหะ ขอลกลับไปตายที่กุฎิดีกว่า หมอนเขาบอกไม่ได้หรือครับ อาการหนักอยู่ขนาดนี้บอกหมอไม่ถอดฉันก็ถอดเอง (หัวเราะ) หมอเขาเจอพระคือ เลยต้องถอดให้

ถาม : หลวงพี่โดนเข็มแล้วหลวงพี่อ้วก คงเพราะเป็นทหาร แล้วเคยถูกฉีดยา (ฟังไม่ชัด)

ตอบ : ไม่ใช่ ที่อ้วก ไม่รู้ว่าตัวเองนะคอกหัก มันไปเบียดประสาทร่างกาย ประสาททรงตัวอยู่ จะเหมือนกับคนที่อยู่บนพื้นดินแล้วโคลงไป

โคลงมาอยู่ เราเองก็พยายามกลั้นเอาไว้ มันไปอ้วกเอาคอนหมอนฉีดยาพอดี (หัวเราะ)

ถาม : นึกว่าหลวงพี่กลัวเข็ม ?

ตอบ : คนกลัวเข็มคงไม่ไปหาหมอเป็นว่าเล่นหรือ หมอเขาก็พยายามเราเองก็นึกว่าหัวเราไปชนมา ก็ให้หมอเขาหาสาเหตุ เอ๊กซเรย์ก็ไม่เจอ ไปหาเพราะหมอนวด ถ้าไม่มีหมอนวดก็คงอีกนาน เพราะว่าอยู่โรงพยาบาล ๖ วัน ฉันท้าใจไม่ได้แม้แต่เม็ดเดียวลงถึงท้องก็อาเจียนหมด กินนอนหายใจพะงาบๆ คราวนี้ไม่รอดแน่ดู ขอหมอเขากลับไปตายที่กุฎิ หลวงพี่สมานกับพรรคพวกก็ช่วยหอบช่วยหิ้วไป ตอนนี่แกสีกะแล้ว ถ้าเราเป็นก็ไม่มีคนหิ้วแล้ว หลวงพี่สมานช่วยหอบช่วยหิ้วไปกลับไปถึงกุฎิ คืนนั้น มันเกิดหิวขึ้นมาไส้จะขาด คนไม่ได้กินมา ๖ วันมันหิวขนาดไหนน่าจะรู้ อยู่ๆ อาการมันเกิดขึ้นเฉยๆก็เลยรอดอนเข้ารอให้สว่างรอแทบไม่ไหว มันอยากกินน้ำลายเหนียวไปหมด (หัวเราะ) อยากกินอะไรก็ได้ที่เผ็ดมากๆ พอได้อรุณปุ๊บก็ถือไม้เท้าเข้าไปที่ร้านของป่าก็กิน เพราะว่าถ้าไม่ถือไม้เท้ามันหมุนไปเรื่อย มันหมุนเหมือนกันกับคนทรงตัวไม่ได้ จนกว่าจะติดอะไรมันถึงจะหยุด เพราะประสาททรงตัวมันเสีย พอไปถึงก็บอกยายแจ้วบอกว่า ผิดกระเพราะมาไข่ดาวด้วยเอาเผ็ดๆ ยายแจ้วเขาก็ทำให้ จานเบ้อเริ่มเลย เข้าไปนั่งรอฉันอยู่ได้หอระวัง พอเขาเอามาลองคม ๆ คู เออ! มันไม่อ้วกแน่ ก็ฟาดโลด พอฉันหมดมันเหมือนยังกับวงกระทันหัน อยากจะหลับเดี๋ยวนั้นเลย อาการอย่างนี้หลวงพ่อก่อนเคยบอกไว้ เคยถามท่านเพราะมันเป็นหลายที ท่านบอกว่าถ้าพระหรือพรหมหรือเทวดา ท่านต้องการจะติดต่อดีๆ แล้วเราไม่ได้ทรงอารมณ์เพื่อรับการติดต่อจากท่าน ท่านจะกดเราเพื่อให้ติดต่อกันได้ คือท่านจะเป็นฝ่ายปรับคลื่นมาเอง

มันเหมือนยังกับวงจะกลับให้ได้เดี๋ยวนั้น พี่สาวคะเลย เราก็ด้วยงานไม่ต้อง
เก็บล่ะวะ เอนลงได้ก็นอน พอเอนลงปุ๊บมันรู้สึกว่าจะตึงมันขยุบขยุบลงไปเลย
ลิมดาขึ้นมาอยู่ตรงหน้าท่านปู่พอดี ไม่น่าปู่ ท่านลุง อยู่ตรงหน้าท่านลุงพอดีเรา
ก็ตายล่ะวะ นี่ดูตายแล้วตคนรักด้วย (หัวเราะ) ท่านป้านายบัญญัติ ท่านเป็ดบัญญัติ
บัญญัติเล่มหนาปีกเลยนะ เปิดแม่จริงๆเปิดปีกถึงหน้าของเราเลยดูว่าอีก๖วันหาย
แล้วท่านก็ปิดตึง เรากลับมาได้ก็ผ่านเลย เดียวท่านเปลี่ยนใจ(หัวเราะ) หน้เก่ายัง
ไม่ได้ใช้เยอะ เดียวท่านเปลี่ยนใจทวงขึ้นมาล่ะขุ่นเลย ผ่านกลับมามันก็สบายใจ
โยมเขาก็พาไปรักษา ไปเอ็กรชเรย์คอมพิวเตอร์ครั้งละห้าพัน ก็ไปกับเขา ไปเรื่อย
แหละ จนกระทั่งวันที่ห้ากลางคืน นิมิตเห็นหลวงปู่มาหาท่าน ท่านให้ไม้เท้า
อันหนึ่ง ไม้เท้าหวายสีขาว ๆ บอกกับโยมช่วยพาไปกุฏิหลวงปู่ที่เกิด จะเอาไม้เท้า
ไปถึงหลวงปู่ท่านเห็น ท่านก็บอกว่าคุณคุณมาเยอะแล้ว ตอนนี่ขอผมดูแลคุณ
บ้างนะ แล้วท่านก็ถวายไม้เท้าอันที่เราเห็น ท่านบอกว่าพอหายแล้วไม่ต้องกินผม
เก็บเอาไว้เป็นที่ระลึกว่าคุณเคยป่วยหนักขนาดนี้ พอตอนบ่ายๆมีลูกศิษย์หลวงปู่
มาคนหนึ่ง เขามีพ่อนุญธรรมเป็นหมอนวด พอเขาเห็นอาการเขาบอกว่าในเมื่อ
รักษาทางปกติแล้วมันไม่ได้ผล ลองให้หมอนวดคุณบ้างมั๊ย ? ก็บอกว่าอยู่ไกลมั๊ย?
ไม่ไกลหรอก แล้วถ้าแขกเขาไม่มากลัดคิวได้ด้วย ก็เลยไป ไปถึงถึงไม้เท้าไปนะ
หมอนเอามือแตะคอปั๊บบอกกระดูกคอเคลื่อน ๒ ข้อ แล้วถามว่ารักษาได้มั๊ย ?
เขาบอกว่าสบายมาก เขาแขนกดคั่นคอไว้ จับคอบิดกรับเดียวหายเลย ๖ วัน
พอดีเป๊ะ ไม่มีพลาดเลย ท่านบอกว่า ๖ วันหาย ก็รวมแล้ว ๑๒ วันเต็มๆ
ตอนนั้นไม่ได้เจตนาหรอกเพราะว่าไปกับหลวงปู่ท่าน ไปฉลองโบสถ์กับ
หลวงปู่ลักษณะ วัดศรีรัตนาราม ท่านสร้างโบสถ์อยู่สร้างเท่าไรก็ไม่เสร็จซะที
ก่อนหน้านี้สมัยหลวงปู่อยู่วัดโพธิ์ชัยนาท หรือว่าวัดสะพานจนกระทั่ง

ไปอยู่วัดปากคลองมะขามเต่าท่านก็เจอกันตลอดออกกิจนิมนต์ออกอะไร
หลวงปู่ลักษณะทิพยจักขุญาณท่านดีใจมั๊ย? แต่ว่าศิษยานุศิษย์ไม่คล่องตัว
อย่างหลวงปู่ หลวงปู่ลักษณะสร้างโบสถ์เท่าไรก็ไม่เสร็จ มาถามหลวงปู่
หลวงปู่บอกว่าไปทบทวนทั้งชะ แก่สร้างสามไว้ได้โบสถ์ ท่านบอกว่าโบสถ์เป็น
สถานที่ศักดิ์สิทธิ์อย่าเอาสิ่งสกปรกไปไว้ในเจตน์นั้น หลวงปู่ลักษณะกลับไปทบทวน
สามเสร็จ อุปสรรคต่าง ๆ หมดเกลี้ยง สร้างโบสถ์เสร็จฉลองได้ ก็คิดดูซิ
บังอยู่นิดเดียวเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ท่านคล่องตัวในทิพยจักขุญาณมากนะ แต่ท่านก็ไม่รู้
พอมารวมหลวงปู่ เสร็จก็นิมนต์หลวงปู่ไปฉลอง เพราะข้างล่างท่านทำเป็น
ที่พักได้โบสถ์ ได้ดูท่านเป็นที่พัก พระวัดต่างๆไปที่นั่นพลเสร็จก็พักนอนอยู่ที่นั่น
หลวงปู่ รับแขกอยู่ข้างบน พอบ่าย ๒ หลวงปู่บอก เฮ้ย! รวมพลขึ้นรถ
เวียจะกลับแล้ว พวกเราวิ่งกันช้าไม่ได้ใจมั๊ย ได้ดูโบสถ์นั้นมันศรีๆ กับหัว
หัวแค่นี้ แต่ปรากฏว่าทางตรงประตู คานแบบมันตกลงมาตีบหนึ่ง แล้วลองคิดดู
มันก็หน้าผากพอดี ๆ วิ่งเข้าไปหาชนิดไม่ต้องขยับเลย เสียงดังเปรี้ยะ ใครตีอะไรวะ?
ดาวขึ้นว่อนเลย เอามือกลำดู แดกยาวเป็นนิ้วลยนั้นแหละไปวันที่๘เมษา
ปรากฏว่าวันที่ ๑๔ เมษาตอนเพล มันถึงแสดงอาการ วันที่ ๑๔ เมษา
เป็นวรรคิ้วอยู่กับแฉตรง พองานคร้วจัดอาหารอยู่ก่อนเพล หัวแข่งที่ใส่จาน
ที่เขาใส่กับข้าวตอนวันพระ พอถึงเวลาเราถ่ายรวมๆ ลงปิ่นโคอาหารอย่าง
เดียวกัน เทรวมกันๆ แล้วแบ่งวง แบ่งเสร็จจะเหลือด้วยเยอะ สองคนกับแฉตรง
หัวไปจะไปล้าง พอหัวขึ้นมันรู้สึกแผ่นดินมันหมุนไปหมด บอกกับแฉตรงว่า
แฉ.. ถ้าอยู่ๆหลวงปู่ล้มนี่เอ็งเอาข่งให้อยู่ณะ อย่าให้ข่งแตกหลวงปู่ล้มฟ้าตกลง
ไปก็ไม่เป็นไร กลัวของสงฆ์เสียหาย แฉตรงก็กรับๆ เลขกัศพันหัวจนกระทั่งถึง
บอกว่าแฉล้างไม้ไหวนจะอยู่ๆ มันเป็น ช่วยบอกพระเวรด้วยกันอีกสององค์

บอกว่าให้ช่วยจัดเรื่องเพลิงที่ เราเองตะเกียกตะกายขึ้นไปจนกระทั่งถึงกุฏิ มันเริ่มอาเจียน ว่าเป็นดังเลย มีท่าโรยอยู่ในท้องมันออกหมด กระตุกคอ ๒ ข้อ พอมันชนครกนี้แรงสะบัดมันทำให้กระตุก ๒ ข้อนั้นหลุด แล้วมันไปค้ำอยู่ เราเงยหน้าไม่ได้ แล้วไม่ได้สังเกตตัวเอง มันอยู่ลักษณะนี้แล้วไปเบียดประสาททรงตัว ทำให้เหมือนยังกับว่าเราอยู่บนพื้นที่โคลงไปโคลงมา แบบอาการเมารถเมาเรือก็อาเจียน ไปถึงเขาหามไปหาหมอยังมีสติบอกหมอช่วยเช็ดคูด้วยมันเป็นเชื้อไทฟอยด์หรือเปล่าอยู่ๆ มันอาเจียนกะทันหัน หมอเขาก็รับ ๆ คือรู้ทุกอย่าง สั่งหมอได้แต่บังคับตัวเองไม่ได้ ขยับตัว นึกมันจะพลิกเป็นตุ๊กตาล้มลุกไปเลย ขยับนึกเดียวมันจะวูบไปเลย พอแตะติดมันก็หยุด ถ้าหากว่ายืนขึ้นก็หมุนไปเรื่อยๆ จนกว่าจะคิดข้างฝาหรือแตะอะไรได้มันถึงจะหยุด เขาก็ให้แต่ยาปรับความดันมากิน ล่อชะ ๖ วันเต็มๆ ให้น้ำเกลือไม่เข้าสักอย่าง อาการก็เป็นอย่างที่ว่ามาแล้ว (หัวเราะ)

ถาม : ตอนนี้ไม่มีกำริบแล้วหรือ กระตุก ?
ตอบ : เห็นเขาบอกว่าอย่าโดนน้ำ ถ้าโดนน้ำคราวนี้อาจตายเลย เพราะว่ามันหักชะที่หนึ่งแล้วนี่ ยังดีที่มันยังไม่เบียดประสาทขาด ถ้าประสาทขาดก็เรียบร้อยเลย เขาบอกว่าถ้าเบียดประสาทหายใจก็เพิ่งถึงเสียตั้งแต่แรกแล้ว มันไปเบียดประสาททรงตัว

ถาม : ทำไมตั้งหลายวันกว่ามันจะออกอาการ ?
ตอบ : ไม่รู้ เรามันอีกคิดมายุ่งนะนาหรือเปล่านั้นไม่รู้ หรือมันทำงานไปกั้มๆ เงยๆ จนกระทั่งมันเบียดเข้าพอดี วันที่ ๕ เมฆา ไปออกอาการวันที่ ๑๔ ถ้านับหัวท้ายชนกันก็ ๖ วัน โคน ๖ วันอยู่โรงพยาบาล ๖ วัน ไปปรึกษาตัว ๖ วัน ลงด้วย ๖ หมอเลย ก็ขนาดเจอท่านปุ่นาษบัตฺยชี ท่านบอกว่าอีก ๖ วันหาย จริงๆ

ด้วย วันที่ ๖ พอดีเปะเลย เราก็สบายใจ อยากรู้ว่าเป็นไรก็เป็น ตอนนั้น อาการแย่มากมองคนแค่นี้มองไม่ออกหรือกว่าใครเป็นใคร ใช้จำเสียงเอา กินยาปรับความดันเสียหุ้อตาตาย ทุกคนเขาบอกว่าน้ำในช่องหูมันเสีย ระดับของมัน ความจริงคนละเรื่องเลย แล้วเห็นเราแตกมันแอกษรย์แต่หัว ถ้างามาคอนิคเคียวก็เห็นแล้ว กรรมมันบังล่อเสียจนกระทั่ง ๑๘ วันเต็มๆ

ถาม :(ไม่มีเสียง).....
ตอบ : การถวายอดิเรกค่อในหลวงฟังดูเหมือนกับ... ยังไง ? คิดอย่างท่านจะใช้ อดิเรก วัสสะสะตั้ง ชีวะตุ อดิเรก วัสสะสะตั้ง ชีวะตุ ที่หมายถึง โทตุ อโรโคโทตุ ที่หมายถึง โทตุ อโรโคโทตุ เพราะว่าตอนสมัยรัชกาลที่ ๔ รัชกาลที่ ๔ ท่านเก่งบาลี ท่านชอบล่องพระ พอถึงเวลาเลิกงาน ท่านขอพระเล่านเอาพระอั้งเลย ก็เริ่มเลย อดิเรก วัสสะสะตั้ง ชีวะตุ ขอให้อายุยืนเป็นร้อยปี คราวนี้มันค่อไม่ได้ มันก็ต้องซ้ำ เทคนัของเก่า อดิเรก วัสสะสะตั้ง ชีวะตุ ที่หมายถึง โทตุ อโรโคโทตุ ขอให้เป็นผู้มีอายุยืนปราศจากโรคภัย มันก็ต้องซ้ำเพราะว่าไปค่อไม่ได้ ฟังเหมือนยังกับคิดอ้าง เขาลองกันขนาดนั้น เรื่องสนุกๆ สมัยนั้นเยอะ อ่านๆ ดู รัชกาลที่ ๔ กับเจ้าคุณธรรมกิติ ก็จับข้อกันประจำ เพราะต่างคนต่างเก่ง สมัยก่อนเขาสอบบาลี เขาสอบปากเปล่าหน้าพระที่นั่ง พระเข้าไป ก็ อาสน นิสินโน อันว่านั่งเหนืออาสนะ เจ้าคุณธรรมกิติเขาบอกผ่านไม่ได้ นั่งเหนืออาสนะ ดูต้องลอยเหนือพื้น (หัวเราะ) พระเขาก็เปล่ใหม่ อาสน นิสินโน อันว่านั่งในอาสนะ รัชกาลที่ ๔ ตรวจ ผ่านไม่ได้ นั่งในอาสนะมันต้องนึกผ้าผูกเข้าไป (หัวเราะ) ตกลงใครช่วย คนแปลช่วย นักปราชญ์เขาซักคอกัน

ถาม : แล้วนั่งบนอาสนะ ?

ตอบ : สมัยนั้นเขานึกไม่ทันแปลปากเปล่า แปลปากเปล่านั้น สมเด็จพระสังฆราชสา ปุสเทโว ท่านแปลปากเปล่า ๘ ประโยค ท่านอยากจะใช้ชีวิตทางโลก ท่านก็สึก รัชกาลที่ ๔ สั่งจับขัง จับขังคุกเลย เอาผ้าใครวางไว้หน้าประตู ถ้าออกมาก็ต้องบวช ถ้าอยากสึกอยู่ในคุกต่อไป ท่านเลยต้องออกมาบวช พอบวชเสร็จท่านก็.. เราสึกมาระยะหนึ่ง ความรู้มันจะแน่นหรือเปล่าไม่รู้ เข้าแปลใหม่ แปลได้ ๘ ประโยคอีก เขาเลยเรียกมหาสา ๑๘ ประโยค ตอนหลังก็เลยเป็นสมเด็จพระสังฆราชสา ปุสเทโว มีองค์เดียวในประวัติศาสตร์ ๑๘ ประโยค เก่งขนาดนั้นนะ รัชกาลที่ ๔ ท่านเสียดาย สึกไปจะได้ประโยชน์อะไรกับทางโลกนักหนา เอาทางธรรมดีกว่า จนท่านได้เป็นพระสังฆราช เรื่องรัชกาลที่ ๔ ท่านเยอะ โดยเฉพาะงัดข้อกับสมเด็จพระสังฆราช หลวงพ่อโต วัชรวงษ์ต่างคนต่างเป็นนักปราชญ์ไฉน? ถึงเวลาท่านสร้างวังสระปทุม ที่ปัจจุบันเป็นวัด สระปทุมวนาราม มี หลวงพ่อพระเสริม พระพุทธรูปที่ได้จากลาว สร้างขึ้นมาตามก้านลี้ที่เพลิดเพลินจำเริญใจ พายเรือเที่ยวในสระบัว สมเด็จพระพุฒาจารย์แจวเรือเข้าไปรีบบาดร รัชกาลที่ ๔ ท่านก็ประเภทว่าภูมิโง่สร้างวังได้สวย ก็..เป็นไงซรวัด งามมากมัย? สมเด็จพระพุฒาจารย์โตท่านบอก งามมากมหาบพิตร งามประคจราชรด โห! รัชกาลที่๔ โกรธหัวฟัดหัวเหวียงเลย ต่างคนต่างรู้กัน เพราะมันมีบาสิอยู่บทหนึ่งว่า เอตอะปัสสะณิมัง โลกัง จิตตัง ราชะรูปมัง แปลความว่า ดูเจ้าทั้งหลาย จงมาดูโลกนี้ที่งามประคจราชรด ซึ่งคนเขลาทั้งหลายหมกอยู่ แต่ผู้รู้หาของไม่ (หัวเราะ) ท่านบอกงามมากมหาบพิตร งามประคจราชรด รัชกาลที่ ๔ โกรธไฟแลบเลย แต่ท่านเป็นบัณฑิตท่านรู้ว่าโดนสองของ พอถึงเวลาท่านเลิกโกรธก็นิมนต์เข้ามาใหม่ ลองกันหนักๆ อย่างนี้ บางทีโกรธขึ้นมาท่านสั่งถอด

ออกจากตำแหน่งเลย ชัดพดขยี้คอะไรเกลี้ยงเลย ท่านก็เดินฉับๆ ของท่านกลับสังฆการีวังมานิมนต์บอกว่า ทรงหายกริ้วแล้วอาพัตมาถวายนิน ท่านบอกไม่ได้ อันนี้เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินพระราชทานให้ท่านนั้นไม่ใช่คุณ อาตมาไม่รับ รัชกาลที่ ๔ ท่านนิมนต์เข้าวังไปปรับพลเสียดผ้าใครชะอีกชุดหนึ่ง(หัวเราะ)เปล่าเขาเล่นกันนะ แล้วเสร็จแล้วองค์อื่นทำตามไม่ได้ เจ้าคุณธรรมกิตติเลียนแบบที่หนึ่งโดนเลย เกือบจะสั่งเขียนไปแล้ว ทั้งๆ ที่เป็นพระ ก็ตอนที่เจ้าจอมประสูติเจ้าฟ้า ท่านเองพอดีเป็นวันทรงศีล วันพระ สมเด็จพระสังฆราชท่านก็เทศน์ไปเรื่อย ไปเรื่อยท่านก็อยากรู้เต็มที่ว่าลูกผู้หญิงลูกผู้ชาย มุคลูกมุคนังจะไปลูกหนักก็ได้คู่สักที เทศน์ไม่รู้จกจบนะ จนกระทั่งท่านทำใจ เอาละเดี่ยวฟังเทศน์จบแล้วค่อยไปลูกก็ได้ ใจเย็นลงตั้งใจฟังเทศน์ ท่านก็เอวังด้วยประการฉะนี้ แหม! เจ็บใจมากวันพระหน้านิมนต์ใหม่ ตั้งใจเต็มที่แล้วทรงผ้าไปเพื่อเตรียมฟังเทศน์โดยเฉพาะ ท่านขึ้นธรรมาสน์เสร็จ ใดๆ มหาบพิตรรู้ที่อยู่แล้ว เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้ รัชกาลที่ ๔ ท่านก็อะไร? วันพระที่แล้วนี้อยากจะไปลูกหน้าลูกไม่ได้คู่สักที วันพระนี้ตั้งใจฟังเทศน์จบเองง่ายๆ ตอนที่ ไม่อยากฟังเทศน์ชะยาวเลย ท่านบอกว่าการฟังเทศน์เพื่อชำระจิตใจให้มันบริสุทธิ์ ให้มันเยือกเย็น มหาบพิตรใจร้อนอยู่ก็ต้องเทศน์ให้มันเย็นให้ได้ถึงจะเลิก แต่วันนี้คืออยู่แล้วจะไปเทศน์ทำไม (หัวเราะ) เจ้าคุณธรรมกิตติเลียนแบบมันขึ้นธรรมาสน์ถึงใด ๆ มหาบพิตรก็รู้ที่อยู่แล้ว เกือบจะโดนจับเขียน ท่านบอกท่านยกให้ซรวัดองค์เดียว ท่านรู้ว่าสมเด็จพระสังฆราชท่านเป็นพระศิษยานุศิษย์ สิ่งต่างๆ ที่ท่านให้มาเป็นข้อคิดเป็นอะไรล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ทั้งสิ้น ทุกอย่างเป็นปริศนาธรรมแล้วก็เป็นเรื่องที่ว่าเจตนาที่จะสงเคราะห์ท่านโดยเฉพาะ ท่านรับได้ โกรธแคไหนท่านก็รับได้ แต่องค์อื่นอย่ามาเลียนแบบ เลียนแบบ

แล้วจะสั่งเจียนทั้งที่เป็นพระ (หัวเราะ)

ถาม : หมายถึงท่านไม่นับถือองค์ไหนเลยหรือ ?
ตอบ : ไม่ใช่ว่าไม่นับถือ นับถืออยู่ แต่ว่า.. ลักษณะอย่างนี้ยกให้
องค์เดียว จนกระทั่งคนเขาถือกันว่าขรัวโตเป็นปาปมุตติ ปาปมุตติหมายถึง
ผู้พ้นจากบาปทั้งปวงแล้ว หมายถึงพระอรหันต์ท่านนั้น ทำอะไรก็ไม่ผิด ขนาด
สั่งนรเทศออกจากแผ่นดินนี้ สมเด็จพระพุฒาจารย์ท่านนอนขงลงอยู่ในโบสถ์
ไม่ไปไหนหรอก สังฆการีไปถึงบอกว่านิมนต์ไปก็ได้เลยครับเพราะว่าไม่ให้อ
อยู่ในแผ่นดินแล้ว ท่านบอกว่านี่ไม่ใช่แผ่นดิน นี่เป็นเขตสงฆ์ เขาเรียกว่า
เขตสีมา มันเป็นเขตของสงฆ์ ไม่ใช่เป็นเขตของพระเจ้าแผ่นดินท่าน
เพราะฉะนั้นท่านอยู่ของท่านได้ จนกระทั่งต้องขอมยกโทษให้ ก็จริงของท่าน
พระราชทานให้เป็นพุทธราชาไปแล้วใช่ไหม? มันไม่ใช่เขตในรับผิดชอบ
ของท่านแล้ว ไม่ใช่เขตการปกครองของท่านแล้ว เป็นเขตของวัด เขตของพระ
นอนตีฟูกสบาย ไล่ไม่จนหรอก คนดีจะอย่าง สมัยเก่าๆ ล่องไปอ่านคู้ ที่เลว
ก็ไม่มีการคิดเลย บทลงโทษพระโทษอะไรนี้ว่าทำไมเขาลงโทษกันรุนแรงถึงขนาด
บางที่ถึงกับจับเจียนคือที่ผิดนะผิดจริง ๆ ปราชิกก็มี รัชกาลที่ ๔ นะท่านมี
เจ้าฟ้าอยู่องค์โต คือพระองค์เจ้ายอดยิ่งยาวลักษณะ โคนถอดออกเพราะว่าไป
ท้องกับวัดไหนนะจำไม่ได้ เขาเล่นป็นตึกหากัน ตอนแรกๆหมอตระงก็บอกว่า
เป็นโรคท้องมาน ท้องมานนี่ท้องมันจะโตไปเรื่อยๆลักษณะคล้ายกับอาหาร
ไม่ย่อยหรืออะไรอย่างนั้น มานไปมานานมาตลอด กลายเป็นว่าท้องกุมาร ก็เลย
โดนถอดจากยศ โคนลงโทษ รุ่นนั้น รู้สึกท่านจะเป็นพี่สาวใหญ่ของ
กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราชสมัยรัชกาลที่ ๕ แล้วก็มี
ยิ่งยาวลักษณะ พักตร์พินิลพรรณ เกษมสันต์โสภาค มนุสสนามานพ

บรรจบเบญจมา พระองค์เจ้ามนุสสนามานพก็คือกรมพระยาวชิรญาณวโรรส
เป็นสมเด็จพระสังฆราชสมัยรัชกาลที่ ๕ จนกระทั่งถึงที่ ๖ เล่นเอาพี่สาวใหญ่เลย
โดนจับถอดยศ กลายเป็นหม่อมยิ่งเฉยๆ เรื่องโบราณๆ ต้องมีของโบราณๆอยู่บ้าง
ไม่เช่นนั้นจำยาก ถ้าไม่มีของโบราณอยู่บ้างจำไม่ค่อยได้ ชื่อสมัยนั้นเขาเพราะนะ
คล้องๆ กันหมด ยิ่งยาวลักษณะ พักตร์พินิลพรรณ เกษมสันต์โสภาค
มนุสสนามานพ บรรจบเบญจมา ของรัชกาลที่ ๕ ก็มี จันทราสวรรค์
ยาวมาลัยนฤมต ยุคทองนัมพร นภาจรจรัสศรี มาลีนิภคตรา นิภานภคด
เขาเรียกพวกเจ้าฟ้า อยู่บนฟ้าหมด นิกาก็ฟ้า นิภานภคด แปลว่าสว่างถึงฟ้าเลย
จันทราสวรรค์ พระจันทร์ที่อยู่บนฟ้า ของรัชกาลที่ ๕ ท่านก็มีจุฬาลงกรณ์
จันทรมณฑล จาตุรณรัศมี ภาณุรังษีสว่างวงศ์ เคยได้ยินมั้ย? ลูกแม่เดียวกันก็
จะมีชื่อคล้อง ๆ กัน จุฬาลงกรณ์ จันทรมณฑล จาตุรณรัศมี ภาณุรังษีสว่างวงศ์
แล้ว รัชกาลที่ ๖ ก็ มหาวชิราวุธ จุฬารุชราดิกล ประชาธิปกคัคคิเดชน
๓ องค์ ๒ รัชกาล แต่สมเด็จพระยาของเรา ๒ องค์ ๒ รัชกาล (หัวเราะ)ถึงว่า
สมเด็จพระยาถ้านับแล้วจะเป็นผู้หญิงที่มีบุญมากที่สุด จากสามัญชนมีลูก
เป็นพระเจ้าแผ่นดินสองพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้าสาวภม่องศรีนั้นท่าน
พูดง่าย ๆ ก็คือชื่อพระวงศ์ แต่ว่าสมเด็จพระยาเป็นสามัญชน จากนางสาวสังวาลย์
ตะละวัฏ ขึ้นไปเป็นสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี แล้วของสมเด็จพระ
นางเจ้าสาวภม่องศรีท่านมีมากกว่า อันนี้มี ๒ องค์เป็นทั้งคู่ เรื่องของการ
สืบสันตวงศ์นี่ขึ้นกับบุญบารมีเหมือนกัน พอสิ้นรัชกาลที่ ๗ ไม่ใช่ตัวของ
ในหลวง รัชกาลที่ ๘ ที่ ๘ เลย เพราะว่าตอนนั้น เขาเรียกว่าสายตรงไล่ตาม
อาวุโสลงมา อาวุโสสูงสุดก็คือเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนารอด กรมหลวงพิษณุโลก
ประชานารถท่านทิวงคเสือก่อนมาลูกชายใครล่ะ? พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์

แม่เป็นແหม่ม เลขไม่ได้ตัดไป ถัดมาก็ต้อง กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย กรมหลวงนครราชสีมา ทิวงคตหมค แล้วก็มาสมเด็จเจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ท่านก็ทิวงคต ต้องใช้คำว่าทิวงคต ทิวงคตลูกคือใครล่ะ ? รายใหญ่ ชายกลาง ชายเล็ก ชายใหญ่ก็พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพรนี่ชายกลาง พระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการนี่ชายเล็ก นี่สายตรงนะท่านมีสิทธิ์เป็นก่อนนะ แต่ ๓ องค์นี่ไม่ละ มันเล่นปฏิวัติขนาดจับถอดพระเจ้าแผ่นดิน ถ้าเป็นก็แย่สิ ท่านก็สละสิทธิ์ พอสละสิทธิ์มา พระองค์เจ้าวรานนท์วัชรนี่ท่านประพฤติดองค์เป็นเพลย์บอยเลย ใครก็ไม่ศรัทธาอยู่แล้ว เลขหลุดไปอีกองค์ แล้วก็มาถึงกรมหลวงสงขลานครินทร์ ท่านเอง ทิวงคตก็เหลือลูกจริงๆ แล้วลูกของท่านนี่จากสามัญชนนี่เป็นหม่อมเจ้าท่านนั้น ทำความคิดเลื่อนขึ้นมาเป็นพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า ไม่ใช่พระเจ้าวรวงศ์เธอ เป็นแค่วรวงศ์เธอพระองค์เจ้า เลขขอสมเด็จข่าไป ก็ให้พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดลไป พอรัชกาลที่ ๘ ไปต้องพระแสงปืนสวรรคต มาถาม ไม่ต้องแล้ว คนเก่าปฏิเสศหมด คราวที่แล้วให้ออก คราวนี้ข่าเลย ต้องมาถึงสมเด็จพระข่าอีก สมเด็จข่าถึงได้บอกว่าเอาลูกฉันไปฆ่าคนหนึ่งแล้ว ยังจะเอาอีกหรือ แต่ว่าเพื่อประเทศชาติท่านก็สละให้ คิดดูว่าจากที่ไม่มีอยู่ในคิว สืบสันตวงศ์ ยังไง ๆ ก็มาไม่ถึง เป็นได้ เป็นจะ ๕๐กว่าปีด้วยเรื่องของบุญเรื่องของบารมี ถึงได้บอกว่าแข่งเรือแข่งพายแข่งได้ แข่งบุญวาสนาแข่งไม่ได้ เรื่องของโน้มน้าวในวังต้องโกลั๊ว หน้อย ไม่นั่นจำยากไล่ลำดับยาก โกลั๊วโกลั๊ว บางทีผ่านๆ บอกว่า ตรงนี้ ยังไง โยมเขาก็ถามว่ารู้ได้ไง บอกเคยแก้ผ้าวิ่งอยู่แถวนี้ เขาคิดว่าเด็กๆ เราอยู่แถวนี้ (หัวเราะ) มันก็จริงๆ เด็ก ๆ เราอยู่แถวนั้นแต่เด็ก ตอนไหนเราไม่บอก สิ้นรัชกาลที่ ๑ คนเขาบอกว่า มันยังอยู่หน้าศึกหน้าสงคราม

รัชกาลที่ ๒ ท่านอ่อน ท่านไม่เก่ง คือท่านไปถนัดเรื่องของ ศิลปะต่างๆ แทน คนก็โยกหาเลขว่าจะมีใครมาเก่งแบบนี้อีกหนอ มีรัชกาลที่ ๕ สิ้นรัชกาลที่ ๕ นี้ จิน พราหมณ์ แยก ร้องให้กันระงมเลย ขนาดคนจีนเขาร้องให้กันทั้งลำเพ็ง บอกว่าจะหาองค์ดี ๆ อย่างนี้ได้ที่ไหน พอองค์ใหม่ขึ้นมาอาจจะไม่ให้อยู่ พอสิ้นรัชกาลที่ ๕ ก็มีรัชกาลที่ ๘ เพราะฉะนั้นมันเป็นช่วงเป็นจังหวะ องค์อื่น ๆ ไม่ใช่ว่าไม่สำคัญนะ เหมาะสมตามวาระตามเวลาทั้งหมด แต่ว่า วาระนั้น เวลานั้นเรื่องเด่นๆ อย่างอื่นมันไม่มี อย่างรัชกาลที่ ๓ ท่านเหนื่อย ๓รัชกาลเลย เพราะว่า ท่านทำงานแทนพ่อหมดถึงขนาดพอมือเวลาไปนั่งแกะสลักประติมากรรม รัชกาลที่ ๒ เขาถือว่ามีมือช่างนี้เยี่ยมยุทธเลย แกะสลักประติมากรรม.. วัตถุทัศน หรือเปล่า? ที่ท่านแกะสลักเสร็จท่านโยนเครื่องมือทิ้งน้ำไปเลย เพราะไม่มีใครเลียนแบบได้อีกแล้ว แล้วมารัชกาลของท่านเองท่านก็ต้องเหนื่อยต่อ เพราะช่วงนั้นพวกอังกฤษเริ่มยึดครองด้านตะวันออกไกลอีก แล้วท่านต้องเหนื่อย แทนรัชกาลที่ ๔ อีกหาเงินให้เข้าท้องพระคลังหลวงเพื่อให้น้องรัชกาลที่ ๔ จะได้ไม่ต้องยากลำบากเพราะว่าน้องบวชพระอยู่ ทำมาหากินไม่เป็น ใคร ๆ ก็บอกตอนแรกว่ารัชกาลที่ ๓ แย่งสมบัติน้อง แต่ความจริงไม่ใช่ ถ้าท่านไม่รับรัชกาลที่ ๔ ขึ้นมาอาจตาย เพราะรัชกาลที่ ๔ ท่านอ่อน ใจของท่านเรียกว่าอ่อนโยนไม่เข้มแข็ง ไม่เป็นที่เชื่อถือของบรรดาเสวกามาตย์ทั้งหมดในขณะนั้น ถ้าหากว่ารัชกาลที่ ๔ ขึ้น เหล่าพวกขุนศึกแม่ทัพต่างๆ ที่จะคิดแทนทำแทนเจ้านายตัวเองมี ก็อยากจะต้องการให้กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ขึ้นครองราชย์ อาจปฏิวัติรัฐประหารแล้ว รัชกาลที่ ๔ ท่านจะรอดมั๊ยล่ะ ? เพราะว่าท่านเอง ท่านทำงานแทนพ่อมาตลอด คนเขาเห็นฝีมือ เขาเชื่อถือยกท่านขึ้นเป็น ท่านเป็นพระมหากษัตริย์องค์เดียวของราชวงศ์จักรีที่เถลิงถวัลย์ราชสมบัติโดยไม่ได้สวม

มหาพิชัยมงกุฎ พอพรหมณ์ทั้งหมดยกมหาพิชัยมงกุฎถวาย ท่านวางไว้ข้างพระองค์บอกว่าเก็บไว้ให้น้องเขา แล้วคนจะเอางะทำอย่างนั้นทำไม ? ท่านได้แต่รักษาสมบัติไว้แทนน้องเท่านั้นเอง แล้วท่านได้ช่วยหาเงินเข้าพระคลังหลวงอย่างชนิดที่เรียกว่าเหลือเพื่อเลย บอกว่าขอไว้แค่สามหมื่นซึ่งเศษๆ เอาไว้บำรุงวัดที่ท่านช่วยสร้างไว้ ๓๐ ๔๐ วัดที่เหลือก็นยกให้หมดเลย ท่านหนี้อยแทน รัชกาลที่ ๔ ตอนนั้นท่านเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้าอยู่ ก็เข้ามาถวายบังคมความยินดีตามแบบคราวนี้มันอาจมีบรรดาเจ้าใหญ่ นายโต เคลื่อนไหวรุนแรงพิบพิบไป ท่านก็ตกใจจนตัวสั่น รัชกาลที่ ๓ บอกไม่ต้องกลัว ถ้าท่านยังอยู่ไม่มีใครทำอะไรได้ รัชกาลที่ ๔ ท่านไปบวชเป็นพระ คล้ายๆ กับว่าหนี ราชภัยสมัยก่อนไปบวชนี่ถือว่าพ้นจากโทษทั้งปวงแล้ว เป็นคนของพระศาสนาไปคราวนี้ที่ท่านตั้งธรรมยุติกขึ้นมา อันดับแรกก็คือว่า ต้องการจะเห็นสงฆ์ที่เคร่งครัดในพระธรรมวินัยแบบพระมอญขึ้นมาบ้าง อันดับที่สองก็คือว่าถ้ามีคนเขานับถือตามเป็นจำนวนมาก ก็มีกำลังพอที่จะต่อรองกับรัชกาลที่ ๓ ท่านได้ มีเพาเวอร์ของตัวเองบ้าง นั่นเป็นส่วนลึกๆ อยู่ในใจ เพราะฉะนั้นองค์เดียวหนี้อย ๓ รัชกาล แต่ว่าคนไม่ค่อยเห็นความดีท่านหรอก ปัจจุบันนี้ยังหนี้อยคือเป็นพระสยามเทวาธิราชอยู่ รัชกาลที่ ๓ (หัวเราะ) เพราะฉะนั้นไม่โทษหนี้อยแค่ ๓ รัชกาลนะ สอง สาม สี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า ๘ รัชกาลแล้ว

ถาม : พระสยามเทวาธิราชนี้เป็นใครคะ ?
ตอบ : พระสยามเทวาธิราชส่วนใหญ่จะเป็นบูรพมหากษัตริยาธิราชและเชื้อพระวงศ์ที่ท่านขึ้นไปตีคืออยู่ข้างบนแล้วก็ยังห่วงใยประเทศชาติอยู่ รับหน้าที่ดูแลรักษาด้วยกัน เรียกรวมๆ ว่าพระสยามเทวาธิราชจริงๆ มีบานเลย ฟังนิทานย้อนยุคหน่อย อดีตกำลังฮิต ว่าเรื่องเก่าๆ ว่าไปเรื่อยเลย คนอื่นมัน

ไม่รู้มันเถียงไม่ได้หรอก
ถาม : แล้วเรื่องหม่มแอนนา ?
ตอบ : หม่มแอนนาสมัยรัชกาลที่ ๔ แต่จริงๆ คือสมัยรัชกาลที่ ๒ เลย เพราะว่าข้างมาเป็นพี่เลี้ยงสอนภาษาไทย แต่ว่าที่เขาเขียนเดอะคิงส์ แอนคือนะ คิงส์นั่นหมายถึงรัชกาลที่ ๔
ถาม : เขาเขียนธรรมเนียมไม่ชัดเจน
ตอบ : สายตาของเขา เขาใช้สายตาของเขา เขาใช้ขนบธรรมเนียมประเพณีของเขา โลกทัศน์ของเขามามอง มันก็จะเห็นอย่างนั้น เขาเองเขาก็ไม่ได้เข้าใจลึกซึ้งว่าของเราเป็นยังไง ก็แบบเดียวกับเราไปดูพวกกะเหรี่ยงลำบากยากจนเหลือคณา ที่ไหนได้อยู่อย่างมีความสุขด้วยซ้ำไป เขารู้จักพอ
ถาม :(ไม่ได้ยินเสียง).....
ตอบ : พระคาชาชินบัญชร เป็นการเร่งบารมี เร่งเจ้ากรรมนายเวรมันเร่งยังไง ?
ถาม : จากหนักก็เป็นเบาอย่างนี้นะคะ ?
ตอบ : คือว่าถ้าเรากวนาคาอาเป็นประจำ ก็คือสมาธิภาวนา คนที่มันคงในทาน คือ ภาวนานี่ กฎของกรรมตามได้ไม่เกิน ๒๕ เปอร์เซนต์ หลวงพ่อบอกไว้ชัดเลย เพราะฉะนั้นมันสำคัญว่าเราทำจริงจังและต่อเนื่องมั๊ย ทำทั้งๆ ก็ช่วยอะไรไม่มากหรอก ต้องให้ต่อเนื่องด้วย
ถาม : ผมก็เข้าใจว่า (ฟังไม่ชัด) เพราะว่าช่วงนี้ผมก็กำลังตกงานอยู่ด้วย
ตอบ : ก็เอาสิ ใครเขาว่าอะไร ถ้าเป็นอาตมาตกงานนี่นั่งภาวนาคาอาเงินล้านสักวันหนึ่ง พันสองพันจบไปเลย สบายกว่าเยอะ อยู่ที่เราเองชอบ

แบบไหนเอาแบบนั้น เพราะว่าคาถาทุกบทคือเครื่องทำใจให้เป็นสมาธิ ผลของสมาธินั้นเป็นอันดับแรก ถ้ากำลังใจเป็นสมาธิใจก็สงบ ถ้าใจดีใจสงบทุกอย่างมันดีหมด ถ้าไปดิ้นรนไปอยากได้ใคร่มีมันร้อนรนกระวนกระวายเรื่องมรรคเรื่องผลมันตัดไป เรามีหน้าที่ภาวนา ก็ภาวนาของเราไป ผลจะเกิดขึ้นใจแล้วแต่เขา

ถาม : (ฟังไม่ชัด) หนีไปอยู่ที่ป่าช้า

ตอบ : จริง ๆ แล้ว การที่เราอยู่กับคน ถ้าเราสามารถทำใจได้ ถ้าชนะแล้ว ก็ชนะเลย แต่ถ้าหากว่าเราหลบไปที่ใดที่หนึ่งแบบพระธุดงค์เข้าไป ถ้าใจสงบกลับมากะทบมันอาจกำเริบใหม่ได้ ลักษณะนั้นเราทำอุกที่เรหลบชะก่อน เรารู้ว่ามันไม่ไหวมันจะเกินกำลังของเราแล้ว สาเหตุมันเกิดจากการที่เรารับอารมณ์ไปสะสมอยู่เรื่อยๆ โดยไม่รู้ตัว มันนิคหน้อยๆ เรายังรับได้ๆ แต่ความจริงพอสะสมไปๆ เหมือนฟางเส้นสุดท้ายแล้ว ที่ภาสิตฝรั่งเขาว่าฟางเส้นสุดท้ายทำให้อูฐหลังหัก บรรทุกไปตั้งหลายร้อย กิโลมันยังบรรทุกได้ เอาฟางใส่เข้าไปอีกเส้นเดียวมันล้มและเลย ของเรามันต้องระวังตัวเองเอาไว้ เรื่องของการรับอารมณ์นี่อย่าให้มันรับเข้ามา เรารู้เลยว่าสิ่งทั้งหลายเหล่านั้นไม่ดี กระทบตาให้มันอยู่แค่ตา กระทบหูให้มันอยู่แค่หู ให้เราทำความดี

ถาม : (ไม่มีเสียง)

ตอบ : เรื่องของบุญกุศล หลวงพ่อเคยบอกเอาไว้ว่าใครเป็นเจ้าของกุศล ตั้งแต่ ๓ ปี ดึกกันขึ้นไปให้สังเกตตัวเองไว้ ความเป็นอยู่จะคล่องตัวกว่าคนอื่นเขา อันนี้พิสูจน์มาแล้ว เพราะว่าจะเป็นเจ้าของกุศลทุกๆ ปี ดึกกันมาตั้งแต่ก่อนบวช จนกระทั่งบวชมาสิบกว่าปีแล้วรู้สึกจะทำอะไรคล่องตัวดี

ถาม : หมายถึงในปัจจุบันด้วยนะคะ ?

ตอบ : จะ ชาติปัจจุบันนี้เลย ความคล่องตัวมันจะเกิดขึ้นเอง ถ้าเราไม่มีความสามารถจะเป็นประธานกุศลของตัวเองก็ร่วมกับคนอื่นเขา จะบิณฑิหรือว่าเป็นสิ่งของก็ได้ อย่างพระพุทธเจ้าสมัยท่านเกิดเป็นมหาทุกคตะเจ้านายจะทอดกุศล ท่านเองท่านอยากจะทำบุญด้วย มีแค่เข้กับด้ายเท่านั้นเอง ร่วมในกุศลแล้วท่านตั้งความปรารถนาขอให้ท่านสำเร็จพระโพธิญาณในอนาคตด้วย อย่าคิดว่าทำแค่นั้นนะ ปรากฏว่าได้อย่างที่ต้องการ บุญกุศลเป็นบุญสังฆทานพิเศษ เหตุที่เรียกว่า เป็นสังฆทานพิเศษ เพราะจำกัดเขตที่ทำปีหนึ่งจะมีเวลาทำบุญกุศลได้แค่เดือนเดียว คือแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จนถึงกลางเดือน ๑๒ วันลอยกระทง เพราะฉะนั้นบุญกุศลก็เลยกลายเป็นบุญพิเศษ เป็นสังฆทานที่มีอานิสงส์ใหญ่มาก หลวงพ่อท่านบอกว่าบุคคลที่ทำบุญกุศล ถ้าเกิดใหม่จะเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๐๐ ชาติ หมคบุญจากนั้นลงมา เป็นพระมหากษัตริย์ ๕๐๐ ชาติ เป็นมหาเศรษฐี ๕๐๐ ชาติ ได้ลงไปเรื่อยๆ ยังไม่ทันจะหมคบุญกุศลเข้านิพพานกันหมคแล้ว เพราะฉะนั้นถ้ามีโอกาสก็ทำถ้าไม่มีโอกาสก็รวมกันหลายๆ คน ไม่จำเป็นต้องมาก บุญกุศลสำคัญที่สุดตรงผ้าไตร ถ้าเรามีน้อยสบบงผืนหนึ่งก็ได้ มีมากหน่อยก็จีวรสักผืนหนึ่ง ถ้าหากว่ามีครบไตรได้ก็ดี ถ้ามีมากกว่านั้นพระเขมก็องค์ถวายให้ครบองค์ เป็นมหากุศล เพราะฉะนั้นกุศลสำคัญตรงผ้าไตร กว้างคืบยาวคืบพระท่านเรียกว่าผ้าไตรแล้ว ผ้าสบบงมันเกินคืบเน่า ก็คือเป็นจีวรในพระพุทธศาสนา ดังนั้น ผู้ที่ถวายจีวรในพระพุทธศาสนาถ้าเป็นผู้หญิงเกิดใหม่จะมีเครื่องมหาลดาปสาธน์แบบนางวิสาขามหาอุบาสิกา เครื่องมหาลดาปสาธน์นี้เป็นเสื้อคลุมที่มีมงกุฎเป็นรูปนกงูร่าแพน หางลงมาข้างล่างแล้วต่อลงมาเป็นเสื้อคลุมทั้งตัว

ท่านใช้คำว่า ร้อยด้วยแก้วมณี เฉพาะแก้วก็คือเพชร แก้วมณีคือเพชร เฉพาะเพชรอย่างเดียว ๑๖ ทะนาน บุญไม่จริงจึงคอกหักตายไปเลย ถ้าเป็นผู้ชาย ถ้าได้บวชกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพอท่านศรีสอเทธิภิกษุจะมีจิวรสำเร็จด้วยฤทธิ์ลอยมาสวมตัวให้เลย ได้ทั้งผู้หญิงได้ทั้งผู้ชาย เกิดเป็นผู้หญิงก็ได้บุญอันนี้ เกิดเป็นผู้ชายก็ได้บุญอันนี้ เพราะฉะนั้นการถวายจิวรในพระพุทธศาสนาจะมีกุศลขนาดนี้ แล้วถ้ายังเป็นจิวรในช่วงกฐินด้วย กฐินสมัยก่อนผ้ามีน้อย ส่วนใหญ่ท่านจะคัดเลือกบุคคล คือ ภิกษุที่มีผ้าเก่าที่สุดเพื่อที่จะมอบผ้าใหม่ผืนนั้นให้กับท่านไป แต่ว่าในปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่ผ้าจะได้มากอย่างวัดท่าซุงสมัยก่อน หลวงพ่อท่านถวายองค์ละใครเลย อย่างของอาตมาที่นิมนต์เขามาทุกวัดก็ถวายครบทุกองค์ เพราะฉะนั้นแต่ละปี จะสั่งผ้าใครจิวรจากร้านประจำ สั่งกันมาที่หนึ่งหลายลัง ทางด้านร้านประจำเขาจะมาส่งถึงที่แล้วคิดราคาเดิมทุกปีไม่มีขึ้น เขาถือว่าเป็นลูกค้าประจำ ปีที่แล้วก็สั่งไป ๕๐ ชุด

ถาม : ถ้าจบกฐินแล้ว (ฟังไม่ชัด)

ตอบ : ไม่มีปัญหาอะไร เพราะว่าอานิสงส์กฐินจริงๆ มันอยู่ที่คนทำซะมาก พระนี้พอรับกฐินแล้วจะมีอานิสงส์ตรงที่ว่าสามารถจะผ่อนคลายสิกขาบท คือ ศีลพระ ได้หลายข้อ อย่างเช่นว่า เทียวไปไม่ต้องบอกลา ถ้าก่อนจะได้อานิสงส์กฐินนี้จะไปไหนจะต้องแจ้งก่อนทุกครั้ง บางคนจะไปในที่ๆตนเองคิดว่ามันไม่น่าจะบอกคนอื่นก็จะฮึดอัดใจ ไม่อยากจะทำอะไร อย่างนี้สามารถฉันทนคณะโกธนาได้ คณะโกธนาก็คืออาหารที่เจ้าภาพเขาออกซื้อ ถ้าเจ้าภาพนี้เขาออกซื้อนี้จะไปฉันทน ๓ องค์ไม่ได้ ถ้ากิน ๓ องค์ เขาปรับอาบัติศีลขาดหมดเลย เพราะว่าสมัยก่อนพระมีเยอะ พอเจ้าภาพออกซื้ออย่างเช่นว่าถ้านางวิสาขาหมาลูกบาติกาบอกว่าพรุ่งนี้จะเลี้ยงข้าวหมูป่าสาธ พระไปจะ

๕๐๐ องค์ ยากกินของดี เสียดังห้ามคณะโกธนา คือเจ้าของออกซื้ออาหารไม่ว่าจะเป็นแกงหมู แกงเป็ด แกงไก่ ถ้าบอกซื้อขึ้นมาห้ามฉันทน ๓ องค์ ถ้า ๔ องค์ขึ้นไปเรียกว่า คณะโกธนา โดยปรับอาบัติทุกองค์ ถือว่ารบกวนเขามาก เพราะฉะนั้นพวกเราถ้านิมนต์พระฉันนี้ ให้บอกถ้านิมนต์ฉันเขานิมนต์ฉันทน อย่าไปออกซื้ออาหาร ถ้าออกซื้ออาหารพระไม่ได้ฉันทนหรือให้ฉันปรับประโภชนาได้ ปรับประโภชนาที่หมายความว่าเราฉันทนจากที่ของเรา ก่อนแล้วไปกินที่นิมนต์ฉันต่อได้ เพราะว่าบางเจ้า อย่างทางวัดท่าซุง ถ้าเจอผู้ใหญ่ฉันพระนิมนต์นี้หน้ามีดทุกทีแหละ เพราะผู้ใหญ่ฉันพระนี้สองโมงครึ่งยังไม่ได้ฉันทนเลย แกจะลากยาวของแกไปเรื่อยแหละ พอคนเตือนก็ ฮึม ! มันจะหิวอะไรนักหนาเชียว ก็ตัวเองกินข้าวเย็น ฉันทนเข้ามาฟาดกาแพไปอีกต่างหาก ส่วนพระเขวนท้องมาอย่างน้อย ๑๘ ชม. แล้วเขาไม่ได้ฉันทนถึงตรงจุดนี้ เพราะฉะนั้นถ้าได้อานิสงส์กฐิน เราฉันทนไปก่อนจะเป็นข้าวต้ม หรือกาแฟ หรือโอวัลติน ไปก่อนได้ แล้วไปฉันทนต่อที่โน่น แต่ถ้าหากว่าไม่ได้ได้อานิสงส์กฐินแล้วไปฉันทนอย่างนั้นพระพุทธเจ้าท่านปรับอาบัติ ศีลขาดเพราะว่าไปฉันทนของเขาได้น้อย เดียวเจ้าภาพเขาจะเสียใจ มันจะทำลายศรัทธาเขา ผ้าที่เกิดฉันทนในที่นั้นสามารถเก็บไว้เป็นของตัวเองได้ คือหมายความว่า ผ้าที่ได้ในชวงนั้นถ้าเราได้อานิสงส์กฐิน เราเก็บไว้ใช้เองได้ ถ้าหากว่าไม่ได้ได้อานิสงส์กฐินได้มาต้องวิกัป คือทำเป็น ๒ เจ้าของ หมายความว่า เป็นเจ้าของร่วมกับคนอื่น หากเขาต้องการใช้เขาเอาไปได้ ไม่อย่างนั้นแล้วกลัวจะเป็นการสะสม เพราะสมัยนั้นถ้าหากว่าเศรษฐีเขาถวายใหม่ ? อย่างผ้าสาฎกผืนหนึ่งราคาต่ำสุด ๒๐๐,๐๐๐ กหาปณะ ๘๐๐,๐๐๐ บาทสมัยโน้นนะ สมัยนี้ ๘๐๐,๐๐๐ ก็ไม่ได้หรอกนะ กลัวว่าพระจะสะสมของดีๆ เยอะไป ก็เลยห้ามไว้เหล่านี้ เป็นต้น

เพราะฉะนั้นจะผ่อนคล้ายสิกขาบทนี้ได้ คีลทั้งหลายเหล่านี้ พระพุทธเจ้าท่านจะหย่อนให้ คือ เกรียคมาทั้งพรรษาแล้ว ออกพรรษาได้อานิสงส์กฐิน ผ่อนให้หน่อย หนึ่งจนถึงกลางเดือนสี่ เป็นอันว่าเริ่มกลับเข้าไปแข่งงวดตามเดิม อานิสงส์กฐินนี้ถ้าจำพรรษามาตลอดพรรษาแล้ว ไม่ได้กรานกฐินจะได้ อานิสงส์นี้เดือนเดียว แต่ถ้าได้กรานกฐิน ก็เพิ่มให้จนถึงกลางเดือนสี่ ก็เท่ากับว่าได้ไปห้าเดือนเต็มๆ เพราะฉะนั้นอานิสงส์กฐินมีมาก คนทำได้เยอะแยะณะเดียวกันก็ช่วยให้พระสงฆ์ได้ผ่อนคล้ายจากระเบียบอันเข้มงวดลงไปบ้าง แล้วอีกอย่างหนึ่งเป็นทานที่จำกัดเวลา ก็เลยมีอานิสงส์มากเป็นพิเศษ หลวงพ่อท่านให้สังเกต ก็ลองสังเกต จริงอย่างท่านว่าทุกอย่าง ท่านบอกว่าใครได้ เป็นเจ้าภาพกฐินติดกันตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป สังเกตความเป็นอยู่ของตัวเอง จะคล่องตัวมากขึ้นเรื่อยๆ โดยที่ตัวเองถ้าไม่ได้สังเกตก็ไม่รู้สึก แต่ถ้าสังเกตแล้วจะรู้ว่า อย่างคนอื่นลำบากทำไมเราไปของเราได้เรื่อยๆ จะเป็นอย่างนั้นที่วัดก็ตั้งใจทอดกฐินถวายหลวงพ่อบีละ ๕ วัดทุกครั้ง แต่ส่วนมากมันเกินปีที่ผ่านมาเจอไป ๒๒ วัด คือพอเขาได้ขียนแล้ว เขาเองกฐินไม่มีเขาก็มาขอพอมามากก็เอา ถึงเวลานิมนต์เขามา พอเรารับกฐินได้ทำไ้ห้ร้ก็หารกันไปเลย ตอนนั้นนะกลายเป็นว่า ถ้าเป็นกฐินของอาตมานี้ ตัวเองแทบจะไม่ได้รับเลย (หัวเราะ) คราวที่แล้วเจ้าภาพหลวงพี่สาธุคุณ ท่านเป็นเจ้าภาพ ท่านจะนิมนต์พระมานั่งเรียงกันไปเลย แล้วเจ้าภาพแต่ละคนถวายเฉพาะของใครของมันเลย แต่ว่าโดยมารยาทแล้วถ้าถวายเสร็จนี้เขาจะถวายกลับคืนให้เจ้าของวัด เราต้องประกาศเลยว่า อันนี้ถวายขาดเป็นสิทธิ์ให้เขาเองกลับได้เลย ไม่อย่างนั้นถ้าเขาคืนมาเขาจะไม่ได้อะไร เพราะฉะนั้นเจ้าภาพแต่ละคนมีแค่ไปเองเลย แล้วเขาเองเขารับเสร็จก็หอบกลับวัดไปได้เลย หลายคนเขาแปลกใจว่า

เรารับกฐินแล้วทำไมไม่ได้สวดค้ออะไรมากมายเหมือนคนอื่นเขา บอกไม่ขาดทุนก็บุญแล้ว (หัวเราะ) เพราะว่ายังต้องเลี้ยงโยมเลี้ยงอะไรอีก มันจะมากขึ้นเรื่อยๆ แต่ว่าจากความตั้งใจคือเดือนตุลาคม ซึ่งมักจะเป็นช่วงกฐิน จะเป็นเดือนมรณภาพของหลวงพ่อก่อน แล้วก็เดือนที่จัดงานวัดเกิดหลวงพ่อกด้วย ทั้งเกิดและตายเดือนเดียวกัน ตั้งใจตั้งแต่ออกไปอยู่ทองผาภูมิว่าจะทำถวายหลวงพ่อกทุกปี แล้วก็สามารถทำได้ทุกปีเหมือนกันนะ

ถาม : แล้วชาวบ้านแถวนั้นไปทำบุญเยอะมั๊ยคะ ?

ตอบ : แรกๆ ชาวบ้านจะมีอยู่ ๔ หมู่บ้าน เขาไปกันชนิดยกหมู่บ้านเลย เพราะว่าเป็นชนกลุ่มน้อย คือ มอญ ทวาย กะเหรี่ยง เหล่านี้ พวกนี้เขาศรัทธามากแล้วมาอยู่ได้ ๒ ปีครึ่ง ทางเราไม่ต้องการให้กระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ป่า เพราะว่าเป็นการทำลายป่าเลยกวาดล้างทั้งหมด ไปรวมกันที่หน้าอำเภอ ไปจัดเป็นศูนย์อพยพหน้าอำเภอประมาณ ๘๐๐ หลังคาเรือน รอบๆ ที่เราเคยบิณฑบาตได้ ๔ หมู่บ้านหมดเกลี้ยงไปเลย ไม่อย่างนั้นถึงเวลาเขามาทำบุญนี่กินกันปางตายเลยล่ะ เพราะว่าเขามานี่เขาจะมาป็นโตบ้านละเตาๆ หัวกันมาเลย ไร่เราคักของเขายังละชั้นเดียวมันก็ค่อนข้างขาดแล้ว ฉันทันไหนวะเมื่อไหร่ล่ะ ศรัทธาของพวกนี้เขาดีมาก ประเทศชาติของเขาไม่สงบเขาก็หนีมาพึ่งพาศาสน์บ้านของเรา แต่ว่าน่าสงสารเขาว่าของเขามาถึงต้องการที่อยู่ก็ต้องไปห้กกลางพงหาพื้นที่ที่ไม่มีใครอยู่ พื้นที่ที่ไม่มีใครอยู่ส่วนใหญ่บ้านเราตอนนี้ไม่เป็นป่าสงวนก็เป็นอุทยานหมด เลยต้องมีการเอาเขาไปรวมที่นั่นถึงเวลาใครต้องการแรงงานช่วงนี้ก็ต้องไปเซ็นรับรองเขาออกมา จ่ายค่าหัวคนละ ๑,๕๐๐ จะเอาเขาไปทำงานได้ปีหนึ่ง ๑,๕๐๐ บาท ต่อคนต่อปี แต่ว่าเอาเข้าแล้วตอนเย็นต้องไปส่งคืน ยกเว้นหน่วยราชการอย่างพวกป่าไม้หรือว่าทางอำเภอ

เอาไปอยู่ประจำได้แต่ว่าห้ามแฟนพ่าน จะต้องจัดที่อยู่ให้เขาโดยเฉพาะเลย ถ้าหากว่าเป็นชาวบ้านทั่วๆ ไปต้องการแรงงานไปรับเงินออกมา เข็นเขาไปส่งเงินเข้าไป กลัวว่าพวกนี้เขาจะหลบเข้าเมือง เลยต้องเข้มงวดกันหน่อย ตรงนั้นก็เลยกลายเป็นเมืองมอญ เมืองพม่าไปเลย ที่ชอบใจที่สุดเป็นพวกชายกับข้าว เพราะรถบัสก็อภัยขายกับข้าววิ่งเข้าไปออกมารถเปล่าเลย (หัวเราะ) ๑๐๐-๑๐๐ หลังคาเรือนนะ วิ่งของไปเต็มๆ ออกมารถเปล่าเลย

ถาม : พวกนั้นมามา ยังไม่ค่อยรู้จักกันเลย

ตอบ : มันเป็นเรื่องของเขา ทำนาวันไปพระบรมธาตุอินแขวน ลงจากพระธาตุเคินมาถึง ทำนาวันสั่งมามาต้มยำให้ บอกว่า คุณ.. ที่วัดนะฉันอาทิตย์ละ ๑ วัน เท่านั้นแหละ ของคิของเขา มันก็เลยกลายเป็นว่าของคิแล้ว แพงด้วยคนทำมามาเขาก็ภูมิใจภูมิใจ อุดล่ำห่าถามว่าอร่อยไหม (หัวเราะ) บอกที่อาตมาอยู่เนี่ย บางอาทิตย์นั้นฉันไม่มากหรอกฉันแค่ ๑ วันเท่านั้น

ถาม : อาการตัวลอยมันเป็นเพียงอาการเฉยๆ หรือว่า ?

ตอบ : มันลอยไปจริงๆ อาตมากลัวเย็นเย็น เพราะตัวเองเกือบจะโดนพัดลมพัดตายมาแล้ว ภาวนาไปๆ มันรู้สึกมีอะไรวิบๆ อยู่ข้างเอาจ ก็เลยลืมตาขึ้นมาดู พัดลมพัดมามันยาวลงมาประมาณ ๒ ศอก ใต้เราลอยขึ้นมามันวิบๆ อยู่ข้างเอาจ พอลืมตาเห็นตกใจสมาธิหลุด หล่นดังพลั๊ก ตั้งแต่นั้นมาเลยเป็นบทเรียน ว่าถ้าภาวนานี้ต้องปิดพัดลมก่อนอันตรายมาก

ถาม : ถ้าโดน เป็นอะไรรีเปล่า ?

ตอบ : ถ้าหากว่าโดนกำลังฉานมันน่าจะคุ้มได้นะ แต่เราเองอย่าไปเสี่ยงกันได้ก็กันไว้ก่อน

ถาม : แต่ฟังเหมือนกับยังได้ยินเสียงภายนอก ?

ตอบ : ตัวนั้นมันเป็นแค่อุปจารสมาธิเท่านั้น มันได้ยินเป็นปกติอยู่แล้ว แต่เรากำลังเพลินก็ไม่ได้สนใจ พอมันรู้สึกบีบๆ อยู่ข้างเอาจเลยลืมตาดู (หัวเราะ) ลอยจริงๆ มีหลายที่มันลอยในลักษณะว่าพุ่งขึ้นไป เราก็กว้าง มันเลยไปปะติดกับเพดานอย่างกับจิ้งจก นอนภาวนา มันลอยไป มันปะติดอยู่ คราวนี้มันปะแรงไปจุมุกมันบีบหายใจไม่ออก เฮ้ย ! กูจะหายใจได้มั๊ยวะนี้ ? (หัวเราะ) สนุกดี บางที่มันหมุนไปรอบๆ ห้อง เราปิดประตู ปิดหน้าต่างหมด มันไปไหนไม่ได้มันก็หมุนและข้างฝาไปเรื่อย คือเรารู้สึกเบื่อหรือรำคาญมันก็จะกลับที่เดิมเป๊ะเลย

ถาม : เหมือนกับเรานอนปกติ ?

ตอบ : เหมือนทุกอย่างเลย อยู่ท่าไหนมันลงเท่านั้น ลงที่เดิมเป๊ะไม่มีพลาดเลย อย่างกับมันจำได้

ถาม : แต่ถ้าเกิดไม่ใช่ที่เดิมนี่แสดงว่าเรานอนคั่นแล้วใช่ไหม ?

ตอบ : มีสิทธิ์เหมือนกัน แต่ว่าถ้าลอยไปข้างนอก ประเภทไม่ได้ปิดประตูไม่ได้ปิดหน้าต่าง ถ้าลอยไปข้างนอกก็รักษาสมาธิให้ดี ถ้าสมาธิคลายมันจะหล่น คราวนี้ต้องเดินกลับ หลวงพ่อท่านเล่าให้ฟังว่ามีพระวัดบางนมโคองค์หนึ่งลอยไปกลางทุ่ง ๒ กม. กว่า ลืมตาขึ้นมาตกใจเลยหล่นพลั๊ก เดินกลับ ๒ กม. กว่านี่เดินแน่เหมือนกันนะ

ถาม : หลวงพี่เล่านี้ประเภทลอยแต่ภายในออกหรือเปล่า ?

ตอบ : ภายในลอยออกไปอย่างเดียวก็มี พวกนั้นจะอยู่ในลักษณะว่าถอดมนโณยทิธิเต็มกำลัง ลักษณะนั้นถึงเวลาไปได้ไกลก็กลับ เพราะว่ามันไม่รู้ว่าจะไปยังไงต่อ บางที่มันผลอหลุดออกไปไม่ทันได้ภาวนา ไม่ทันได้พิจารณา มันออกไปมีดคือเลย เปะปะๆ ไปพักหนึ่งไปไหนไม่ถูกมันก็กลับ

ถาม : อยู่คนเดียวมันก็มีโล่งดี แต่เวลาออกไปฝึก เวลาเดินไปตาม

ข้างนี้ ไหลทุกทีครับ ?

ตอบ : นั่นสติเรตามไม่ทัน สติเราไม่ทันมัน เราปล่อยให้ตัวกิเลส มันกำริบขึ้นมาก่อน ถ้าตัวกิเลสมันกำริบขึ้นมาก่อน สติเราไปยับยั้งมันนี่ไม่ทันแล้วกำลังเขาเหนือกว่าเรา เขาคล่องกว่าเยอะ ในเมื่อเขาคล่องกว่าเยอะ ถ้าเวลาไหลตามมันไปก็เป็นอันว่าเสร็จ กว่าจะรู้ตัวบางทีไปเป็นชั่วโมง เป็นชั่วโมง นี่ถือว่าเร็วแล้วนะ บางคน ๓-๔ วัน กว่าจะรู้ตัว มันจูงจูงไปถึงไหนแล้วก็ไม่รู้

ถาม : มันไหลแล้วเรตามยากหรือ ?

ตอบ : คือ กำลังมันเหนือกว่าเราอยู่แล้ว ความชำนาญในทางไม่ดีมันมากกว่าอยู่แล้ว ถ้าหากเปิดโอกาสให้มันนี่เป็นอันว่าเราเสร็จมัน บางคนก็พึ่งเป็นเดือนเลย

ถ้าหากว่าเรานัดตามข้างก็เอาตามข้าง อาตมาเองถนัดตามซ้ายรถเมล์ เห็นหน้าคนที่รถเมล์นะ โอ้โฮ ! มันทุกข์สาหัสทุกคนเลย หน้านี้คือขมวด คุณาพิกาแล้วคุณาพิกาอีก ชะโงกแล้วชะโงกอีก เมื่อไหร่รถคันที่ตัวเองจะมา จนกระทั่งบางทีเขาไปตั้งข้อสังเกตว่า รอคันไหนคันนั้นมันจะไม่มา (หัวเราะ) หน้าตาไม่มีใครมีความสุขเลย ไปนั่งดูได้ คราวนี้มันอยู่ที่เราว่าเราชอบแบบไหน ชอบพิจารณาทุกข์หรือชอบแบบพิจารณาความเป็นจริงของร่างกาย เลือกกๆ เอาว่าแล้วแต่เรานัด ของอาตมานี้ถนัดซ้ายรถเมล์ ชอบมากเลย

ถาม : ร้อนๆ นะครับ ?

ตอบ : ดูแล้วสงสาร ยิ่งถ้าขึ้นรถเมล์ไปด้วย แสงชัยเคยไปร้องไห้บนรถเมล์มาแล้ว ขึ้นไปถึง พอเห็นเขา โอ้โฮ ! โลกนี้ทำไมมันทุกข์ขนาดนี้ แต่คราวนี้มันอายุเขาพยายามกลั้นไว้ ถนัดที่ไหนก็ที่นั่นแหละสนามรบของเรารบกับกิเลส รบในเมืองถ้าชนะแล้วชนะเลย รบในป่านี้สงบลงไม่แน่ว่า

จะชนะเขา ออกมาอาจจะแพ้ก็ได้

ถาม : หมายถึงว่า เหมือนเปรียบกับอารมณ์ ๒ อย่าง มันจะชัดเจนเลย มันอยู่ที่ว่า การ...(ฟังไม่ชัด)... เนี่ย ออกตัวไหลเป็นก้อนอยู่ในประสาท แต่คิดว่าไหลแล้วเนี่ย ตอนเย็นอาบน้ำอาบทำดินออกไปเลย ไปถึงโคนชัศตุมเลย...(ฟังไม่ชัด)...

ตอบ : ระวังไว้ให้ดี แต่ว่าอย่างว่าแหละโอกาสพลาดมันเยอะ พระนี่ขนาดมีศีลเป็นเครื่องคุ้มยังพลาดแล้วพลาดอีก เพราะฉะนั้นชีวิตมรชาวาสนี่ ก็เลศโอกาสที่มันจะกินเรามีมากกว่านะ ต้องระวังให้ดี เผลอเมื่อไหร่ อย่าคิดว่ามันจะเลี้ยงเรา มันกลัวเราหนี มันตีตายใส่โซ่เลย (หัวเราะ)

ถาม : ตอนเป็นฆราวาสในการทำงาน ทำงานในการเป็นพระกับทำงานเป็นฆราวาสนี่ ได้สัมผัสที่ต้องเจอกับผู้คนต่าง...?

ตอบ : เหมือนกัน แต่ว่าทำงาน ตัวอารมณ์กระทบ คือ ตัวปฏิจะกับโทสะ มันจะมีมากกว่า เหตุที่มีมากกว่า เพราะว่าในความเป็นพระนี่คนเขาอยู่แล้ว เราอยู่ฐานะอันสูงเขาก็ไม่พยายามที่จะขัดคอขัดใจเรา เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเป็นฆราวาส ตัวปฏิจะที่จะก่อให้เกิดโทสะจะมีเยอะกว่า แต่ถ้าของพระมันกลายเป็นว่ามีศีลเป็นกรอบกำหนดอยู่ มันจะกระทบกับตัวราคะมากกว่า จากคนที่เราไม่เคยสนใจเขาเลยอาจจะไปแอบมองเขาเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ มันต่างกันคนละจุด แต่ถ้าอยู่ในลักษณะของการสู้กับมันคล้ายๆ กัน เพียงแต่ว่าจุดที่จะโดนมันมากคนละจุดกัน แต่ว่าบางคนนี่วิสัยเดิมของเขามาจากพื้นฐานของโทสะถึงบวชเป็นพระแล้วก็มีเรื่องของโทสะมากวนอยู่เรื่อย

ถาม : เรื่องของโทสะจะเข้ามาทวนอยู่เรื่อยใช่เปล่า ?

ตอบ : ใช่ ถ้าวิสัยเดิมของเขาจากโทสะมันก็จะมีความทวนอยู่เรื่อย

อยู่ตลอด เพราะรู้ว่าจุดอ่อนเราอยู่ตรงนั้น แล้วอีกอย่างจะตัดตัวไหน ตัวนั้นมักจะมาลง ยิ่งตัดยิ่งเยอะ

ถาม : อย่างพระที่อื่นเข้าป่าแล้วภูวนา แล้วก็บรรลุ แต่ว่าทำไมสายเราอย่างหลวงพ่อนี้ไม่เคยพาเราไปบ้าง ?

ตอบ : ใครว่าไม่บรรลุ บรรลุ ก็ไปภาวนาสีไม่มีใครห้ามแต่อาจจะ ๕๐ ปี แต่ขณะเดียวกันเราก็สู้กับงานอาจจะเหลือแค่ ๒๐-๓๐ ปี การที่เรากระทบกระทั่งกับคนรอบข้าง ถ้าเราเป็นผู้ที่ตั้งใจอดละเลิกในกิเลสทั้งหลายจริงๆ มันก็จะมีเครื่องทดสอบอยู่ตลอดเวลา เราจะรู้ระดับกำลังใจของเรา เราก็จะสามารถที่จะแก้ไขไปตัดตลอด มีการพิจารณาทบทวนอยู่เสมอ ใจตรงนี้เรายังสู้ไม่ได้นี้หว่า คราวหน้าต้องระวังให้มากกว่านี้ อะไรที่ตนเองนี้เป็นต้น แต่ถ้าเราไปภาวนาในป่า ตัวกระทบอย่างนี้ไม่มี บางทีกิเลสของมันอาจจะโดนกดไว้เฉยๆ มันไม่ได้ตาย พอเราออกมากกระทบบังเดี๋ยวเท่านั้นเอง ใจ ๔๐-๕๐ ปี ที่เสียเวลาภาวนาอยู่เป็นอันว่าหมดเกลี้ยงเลย

ถาม : แต่ก็เหมือนเดิมนี้ทำ ๓ ครั้ง

ตอบ : ตอนนั้นถ้าพิจารณาสักหน่อยจะชัดเจนมากเลย นั่นแหละโมโหมยทธิเต็มกำลัง (หัวเราะ) คือมันจะผลอ ๆ ตอนที่เราไม่ได้นึกอยากไปแต่ความตั้งใจเดิมของเรามันเคยมีอยู่แล้วว่า ถ้ามันไปได้ก็ไปพอถึงเวลามันลงตัวไปะมันก็ไปเลย

ถาม : สมกัภาวนา นะ มะ พะ ฐะ เหมือนกันครับ ?

ตอบ : แต่คราวนี้ของเรานั้นมันไม่ได้ภาวนาพิจารณาให้มันมันคง โดยเฉพาะตัวพิจารณา พอขาดการพิจารณามันไม่ชัดเจนไม่สว่าง บางทีมันมืดคือเหมือนอย่างกับงมถ้ำ คล่าไปคล่ามาไปไหนไม่ถูกกลับคิดกว่า

ถาม : มันเหมือนกับมันพุ่งไม่สิ้นสุดนะ ผมก็ เอ๊ะจะไปไหนหว่า แต่ความรู้สึกจับได้ว่าหลวงพ่อกำลังมาด้วย จะรู้สึกเลยว่าหลวงพ่อกำลังมาแค่นั้นเอง

ตอบ : คราวหน้าก็ไม่ต้องกลัวสิ ตั้งใจว่าพระอยู่ที่ไหนเราไปตรงนั้นนะ (หัวเราะ)

ถาม : กลัวแบบตื่นเต้นนะครับนี่อะไรไม่ทัน

ตอบ : คราวนี้เข้าใจแล้วยังว่าคำว่า ไม่กลัวๆ เราไม่กลัวแต่ปาก พอออกไปอย่างนั้นจริงๆ มันเสียๆ ใจมึน ? นั่นแหละตัวกลัวเลยละ เพื่อนเขาเคยไปวัดท่าซุงรึยัง ?

ถาม : ยังครับ

ตอบ : ไปซะหน่อย แล้วก็ไปเดินชะ เดินวนให้รอบวัด ถ้าปัญญา มีพอมันจะเลิกสงสัยในพระรัตนตรัยไปตลอดชีวิตเลย

ถาม : เดินรอบวัดนี่นะครับ ?

ตอบ : นั่นแหละจะได้รู้ไว้ วัดท่าซุงปี ๒๕๒๘ นะ ๒๕๒๘ หลวงพ่อก่อสร้างไปประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท แต่ว่าเขาตีราคามูลค่าสิ่งของให้ราวๆ ๔,๐๐๐ ล้านบาท เหตุที่เขาตีราคานั้นเพราะว่า อย่างศาลา ๒ ไร่ นี่เขาตีราคา ๒๐ ล้านบาท หลวงพ่อกันก็เลยสร้างไม่ไหว ท่านลงทุนทำเองทั้งหมดแค่ ๗ ล้านกว่าบาทก็อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นราคามาตรฐานของเขากับราคาแท้จริงที่หลวงพ่อกำมันแตกต่างกันมาก คราวนี้เราลองคิดดูว่า ๔,๐๐๐ ล้านบาทนี้ถ้ามันเป็นงบประมาณของกระทรวงหนึ่งมันก็จะจ่ายเลย ใจไหม ? แต่ว่าหลวงตาแก่บ้านนอกองค์หนึ่งสามารถสร้างศรัทธาญาติโยมได้ถึงขนาดนั้น เดินคูมัน เข้าไปถ้ามันไม่หลงคายชะก่อน สักชั่วโมงกว่า ๒ ชั่วโมง มันคงทั่ว ถึงเวลานั้นมันจะได้เลิกสงสัยว่า สังฆโฆปมาโณเป็นยังไง? คุณของพระสงฆ์เป็นยังไง

ถ้าปัญญามันมีมันจะคิดออกไปเอง ตอนเหนื่อยล้ามันจะรู้เอง

ถาม : น้ำฝาคเป็นยังไงคะ คำว่าฝ้าย้อมน้ำฝาค

ตอบ : น้ำฝาคนี้มันมาจากภาษาบาลีว่ากาสาวะ แปลว่า น้ำฝาค คือ น้ำต้มจากเปลือกไม้ หรือว่าน้ำต้มจากแก่นไม้

ถาม : แล้วส่วนใหญ่สมัยก่อนนี้เอาฝ้าย้อมพระช้อมมาจากน้ำต้มมาจากแก่นไม้อะไร ?

ตอบ : ส่วนใหญ่เป็นไม้ขนุนหรือไม่ก็อย่างเหง้าไม้อย่างขมิ้น แต่ว่ามืออยู่องค์หนึ่งคือ พระอัญญาโกณฑัญญะ ท่านไปอยู่ที่ถ้ำคัทตสระ หาแก่นขนุนมาต้มทำช้อมจิ๋วไม่ได้ ท่านก็เลยใช้ดินลูกรังเอามาต้มทำช้อมจิ๋วฝ้ายเลยแดง แจ่มิดขาวบ้านเขา ถึงเวลาที่ท่านเข้ามากราบพระพุทธเจ้า บรรดาพระใหม่ๆไม่รู้จักนี่ไง.. คุณหลวงตาองค์นั้นสีมากลัวจึงเลย ผอมมีแต่เอ็นสะพรังไปทั้งตัว นุ่งห่มจิ๋วสีอย่างกับเลือด พระพุทธเจ้าได้ยื่นต้องเรียกประชุมเลย บอกนี่เธอไม่รู้จักหรือ? พระอรหันต์องค์แรกในพระพุทธศาสนาละ ถ้าไม่นับพระพุทธเจ้า โคนนินทาจะเต็มเปาเลย ของท่านท่านไปอยู่ในป่าสบายใจท่านนะ อยู่กับช้าง เป็นร้อย ๆ เชือก

ถาม : อธิษฐานยังไงถึงจะมีพระอรหันต์องค์แรก ?

ตอบ : สมัยก่อนท่านกับพระสุภัททะเป็นที่นั่งกันแบ่งที่นั่งกันทำ ถึงเวลาต่างคนต่างทำในที่ของตัวเอง ของท่านจะไถท่านก็ทำบุญ จะหว่านข้าวท่านก็ทำบุญ ข้าวตั้งท้องท่านก็ทำบุญ เกี่ยวข้าวท่านก็ทำบุญ นวดข้าวก็ทำบุญ ข้าวขึ้นขึงท่านก็ทำบุญ ส่วนท่านสุภัททะนี้ท่านเล่นไปเอาข้าวขึ้นขึง แล้วท่านก็ทำบุญทีเดียว ของท่านๆ เริ่มแรกเอาก่อนเลยก็เลยกลายเป็นพระอรหันต์องค์แรก ส่วนท่านสุภัททะเป็นองค์สุดท้าย เพราะฉะนั้นทำให้เยอะลึกลง

ถาม : มันอันนั้นเป็นชาติแรกที่ท่านเริ่มพระพุทธศาสนาหรือครับ หรือว่าไม่ใช่ ?

ตอบ : ไม่ทราบเหมือนกัน แต่ว่าผลกุศลที่ทำให้ท่านบรรลุเป็นองค์แรกนั้นเกิดจากตรงจุดนี้ที่ท่านทำนี่มันน่าจะบรรลุได้ทุกจังหวะเลย(หัวเราะ) เพราะท่านทำบุญตลอด พระสุภัททะที่ท่านเป็นองค์สุดท้าย พระพุทธเจ้าพอได้ยินว่ามาท่านก็เลยบอกให้เข้ามา เพราะว่าป็นองค์สุดท้ายที่ต้องสงเคราะห์ เทศน์สงเคราะห์เสร็จก็เป็นปัจฉิมโอวาทเลยใช่ไหม ? อามันคะยามิโวภิกขเว ปฏิทยามิโวภิกขเว ชะยะชะรัมมาสังขารา อัปมาทนะสังปาทอะ แปลว่า เอาประโยชน์สุดท้ายแล้วกันนะ จงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อม ชีวิตนี้ห้ามประมาทในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะถ้าประมาทในการทำความดี มันจะลงอบายภูมิมากกว่า

ถาม : เรื่องจิ๋ว ทำไม่ครั้งแรกต้องช้อมน้ำฝาคเป็นสีส้มคะ ?

ตอบ : คือว่าสมัยก่อนนี้บุคคลที่นุ่งห่มฝ้าย้อมน้ำฝาคเขาถือว่าเป็นอนาคาริก คือผู้ที่ไม่มียบ้านเรือน ลักษณะแบบคนพเนจร จรจัดมันไม่มีเวลามาหาของดีที่จะมาประดับมาตกแต่งอะไรกัน พระพุทธเจ้าต้องการลดต้นลงมาให้ต่ำสุดเลยเพื่อให้คนที่ถึงเวลาแล้วคนชั้นต่ำสุดจะได้คิดว่า เออ.. อย่างน้อยๆ พระสมณโคดมก็เป็นพวกเดียวกับเรา จะได้กล้าเข้ามาหาท่านประโยชน์ของเขาจะได้ไม่เสียไป

ถาม : แสดงว่าเป็นความนิยมของคนสมัยก่อน ?

ตอบ : แล้วอีกอย่างหนึ่ง สมัยก่อนนี้คนโกนหัวเขาถือว่าเป็นภาสกิณิ คนโกนหัวหรือผมสั้นๆ นี่เขาถือว่าเป็นภาสกิณิ ที่ไม่มีใครขอมคบด้วย แต่สังเกตจนกระทั่งในตอนนี้พวกอินเดียนก็ยังไว้ผมมวยทั้งผู้หญิงทั้งผู้ชาย ไว้ผมยาวๆ

ไซ้ไหม ? คราวนี้เมื่อเขาถือว่าเป็นกาลกนิอย่างนั้น พระพุทธเจ้าท่านปลงเกศาไปเลย พูดย่างๆ ว่าตัดหนทางถอยของตัวเอง กลายเป็นคนที่เขาไม่ยอมคบกันทั่วบ้านทั่วเมืองแล้วนี่ ถ้าจะกลับไปครองราชย์ไม่มีใครเขาเอา ถึงเวลาจะได้ลุยขึ้นหน้าอย่างเดียวไม่ต้องไปพะวงหลัง

ถาม : ทำตอนนอนซะเรื่อยเลย

ตอบ : เอาเถอะ ถึงทำตอนนอนมันก็ค่อยๆ สะสมตัว อย่างเมื่อเช้ามันยังไปได้ไซ้ไหม ? เพียงแค่ว่ามันยังไม่ซัด แสดงว่ามันเริ่มมีผลแล้ว ต่อไปทำแบบนั้นแหละ ตัวอยากลึ้มมันให้ได้ สำคัญตรงนั้น ตัวอยากมีอยู่ในใจมันจะกันอยู่ มันไปไม่ได้ ถ้าเรลึ้มตัวอยากมันเสียตั้งหน้าตั้งตาถึงเวลากำลังมันพอมันไปเลย เคี้ยวพอมันคล่องๆ จะรู้ ไม่ทันภาวนาก็ไป แค่นี้ก็มันก็ไป ไม่ยากๆ

ถาม : ทำก่อสร้างไปนั่งเสกมาเลย จะได้นับตั้ง

ตอบ : (หัวเราะ) มันเขาจำกัดเวลานะ เพราะว่าพวกอภิฌัญญาที่ถ้าเราไม่จำกัดเวลาทำไม่ได้ แบบเดียวที่หลวงพ่อดึงใจให้ม้าแข่งหมดทั้งแม่น้ำนะทำไม่ได้หรอก ตกคุมท่วมหัวเลย ต้องเฉพาะจุด เรื่องของพวกนี้ก็เหมือนกัน ถ้าจำกัดเวลาไว้อย่างเช่นว่า ๕ ปี ๑๐ ปี อะไรอย่างนี้ ไม่อย่างนั้นมันฝืนกฎของกรรมมากเกินไป อย่างพระเรวัตตะน้องเล็กของพระสารีบุตรท่านไปอยู่ในป่าตะเคียน พอพระพุทธเจ้าเสด็จไปท่านเนรมิตเรือนยอด ๕๐๐ หลัง รอไว้เลย ปราสาทที่นี่เอง เสร็จแล้วหลวงตาแก่ ๒ องค์ก็นั่งนิทานพระอรหันต์ บอกว่าพระเรวัตตะมันแค่ก่อสร้างอยู่คงปฏิบัติอะไรได้ไม่เท่าไรหรอก ที่พระพุทธเจ้ามาเยี่ยมเพราะเห็นแก่หน้าพระสารีบุตรที่เป็นพระอัครสาวกเบื้องขวามากกว่า พระพุทธเจ้าท่านก็รู้ เคี้ยวเถอะจะรู้เรื่องอะไรเป็นอะไร ? ก็แอบแกล้งบันดาลให้เขาลึ้มขวดน้ำมัน สมัยก่อนเขาเดินทางต้องมีน้ำมันทาเท้าไม่จั้นเดินมาก

เข้ามันแตก หลวงตาแก่ ๒ องค์นี่ก็ขึ้นมาได้ก็ย้อนกลับไปเอา คายแล้วหว่าน ตอนเข้านี้แหม ถนนหนทางมันอย่างกับเมืองฟ้าเมืองสวรรค์กลับเข้าไปอีก ที่มีแต่ป่ารกทึบมีแต่หนามเต็มไปหมดกว่าจะตะเกียกตะกายเข้าไปถึงไปเอาขวดน้ำมันของตัวเองกลับมา พอกลับถึงเขตวันมหาวิหาร นางวิสาขา มหาอุบาสิกาท่านก็ไปถวายทานอยู่เป็นประจำอยู่แล้วไซ้ไหม ? บังเอิญไปถามหลวงตาเข้าว่าที่อยู่ของพระเรวัตตะน่ารื่นรมย์ไหม? หลวงตาก็บอกว่าไม่เห็นจะได้เรื่องเลยอย่างกับป่าช้าผีดิบ มีแต่หนามมีแต่อะไรก็ไปหมกพอไปถามพระองค์อื่น พระองค์อื่นบอกอย่างกับอุทยานของพระเจ้าอยู่หัว ตกถึงก็ซัดกัน พระนางวิสาขาท่านฉลาด ท่านก็จงคิดว่าอาจจะเป็นการเนรมิตด้วยฤทธิ์ ด้วยอภิฌัญญา กราบทูลถามพระพุทธเจ้าท่านก็ยืนยันให้

ถาม :(ไม่มีเสียง).....

ตอบ : มันก็เป็นของแปลกเขาเรียกว่าเลือดผา มันจะไหลออกมาจากตามผาสูงๆ สีมันแดงเหมือนเลือด พวกเลือดผา พวกลิง ค่าง ถ้ามันเจอมันกินเกลี้ยง มันบ่ารุงกำลัง บ่ารุงร่างกายมันดีมันเหมาะสำหรับคนแก่ๆ เพราะว่าท่านป้อนมันลองดี มันคิดยิ่งกว่าน้ำอีก

ถาม : มันจะไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศนี้ ไม่เกี่ยว ?

ตอบ : คือว่ามันกระตุ้นให้ร่างกายมันทำงานมากขึ้นเหมาะสำหรับคนแก่ประเภทหง่อมแล้วอย่างนั้นนะ

ถาม : อย่างนี้ถ้าเอามาผลิตขายก็รวยเลยสิครับ ?

ตอบ : ไม่ต้องผลิตหรอก ส่วนใหญ่เขาก็ไปเก็บๆ มาขายกัน คราวที่แล้วไปหม่าซื้อมาก็เดียวครึ่งซัง ซังหนึ่ง ๓ ปอนด์ ล้อไปซื้อปอนด์ครึ่งหมคร้านมันก็ ๖,๐๐๐ แต่คราวนี้ซังหม่ามันเท่ากับ ๓ ปอนด์

ถาม : เท่ากับบ้านเรากี่โล ?

ตอบ : ๒.๒ ปอนด์เท่ากับกิโลหนึ่ง ๓ ปอนด์ก็โลกว่า เล่นมันจะเกือบครึ่งกิโล

ถาม : แล้วหลวงพี่เอาไปแจกไหนหมดแล้ว ?

ตอบ : เปล่า แม่ชีเขาฝากชื่อว่าจะให้โยมแม่เพราะว่าอายุมากแล้ว ๘๐ กว่าแล้ว คราวนี้เขาไม่ได้ฝากชื่อเยอะขนาดนั้นหรอก เราเห็นก็เลยเอาของมันมาหมคนั้นแหละ

ถาม : แล้วอานุภาพมันอยู่ได้นานขนาดไหนครับ ?

ตอบ : คราบโคที่เรายังไม่กินมันอยู่ได้เรื่อยๆ เพราะว่ามันแห้งแล้วถึงเวลาจะกินก็ชงน้ำร้อน

ถาม : กินทีหนึ่งอยู่ได้กี่วันครับ ความแข็งแรง ?

ตอบ : ไม่เคยลอง ต้องถามคนสอง อาตมาไม่เอาด้วยคน นั่งมองเขานั่งกันครวนั้นไปกัน ๕-๖ องค์กรไปพม่า เกี่ยวกับคริกครั้นเลย คราวนี้ไปซื้อเลือดมาแล้วเขาอยากลองกัน นั่งฉันไปเป็บเดียวหน้าแดง (หัวเราะ) แสดงว่ามันแรง ความดันได้ ระดับความดันโลหิตมันต้องขึ้นมากเลยไม่กินมันไม่หน้าแดงอย่างนั้น

ถาม : เกี่ยวกับเรื่องพระภูมิเทวดา ถ้าเผื่อแบบเราพูดเฉยๆ เราพูดออกไปว่าเรามีโอกาสเราจะสร้างศาลให้ท่าน ใจวิธของท่านและสถานที่ตรงนั้น แล้วพอดีเลยเมื่อวันจันทร์หรือวันอังคารไม่ได้คุยกับผู้ปกครองเลยไม่ทราบว่ายังไง ท่านก็บอกว่าชื่อผู้ปกครองแล้วท่านก็บอกว่าไอ้ที่พูดไว้นี้ทำอะไร

ตอบ : ถ้าเขาทรงที่รับทำได้แล้วจะ ถ้าขึ้นช้าละเดี๋ยวเขาคิดออกเบ๊ยแล้วจะขุ่นกันใหญ่

ถาม : คือ ท่านบอกว่าที่ในบริเวณนี้ดินดี เจ้าของที่ท่านก็บอกว่า

ท่านก็อยากสงเคราะห์เรา แต่ว่าให้เราทำอะไร

ตอบ : ก็ขนาดนั้นแล้วยังไม่ทำอีกหรือ ? มาบอกขนาดนั้นนี้แสดงว่าเต็มใจเต็มที่แล้วนะ

ถาม : ก็ไม่ได้คิดอะไร หนูกลับมาจากเขวงจากนั้นท่านก็มา เป็นเพราะก่อนหน้าเราจิตไม่ถึงหรือเป็นเพราะอะไรท่านถึงไม่มาบอก ?

ตอบ : มันยังไม่ถึงเวลาจะ บางอย่าง เช่น อากาศเทวดาท่านจะสงเคราะห์ก่อน แต่ถ้าภายใน ๒ ปีนี้ไม่ได้ตั้งศาลให้ท่านพัน ๒ ปีไปก็ป็นอันว่าเลิก

ถาม : ท่านถึงได้มาเร่งเรา ?

ตอบ : จะ เดี่ยวมันจะเลยเวลา ของพรรคนี้อึ้งเร็วยิ่งดี วาระและเวลา มันมีอยู่เดี่ยวยุทธขบวนสุดท้ายเลยไปก็พอดีกันนะ

ถาม : แล้วเราจะตั้งศาลนี้ อ่านหนังสือหลวงพ่อบอกท่านยังงั้นคะ ท่านบอกว่าไม่ต้องใช้ผ้า ไม่ต้องมีอุปกรณ์ ไม่ต้องมีเครื่องเช่น หมายถึงข้าวปลาอาหารไม่ต้องถวายนะคะตอนนั้น เพราะว่าถือว่าทำแล้วต้องเป็น... สละประจำแล้วต้องทำอย่างนั้นตลอดไป

ตอบ : ตอนเชิญท่านควรจะมีพวกเครื่องสังเวท อย่างเช่นว่า บายศรี หัวหมู ไก่ ปลาเป็ะชะ พวกนั้น แต่ว่าหลังจากนั้นแล้วมันอยู่ที่เราว่าจะบูชาท่านแบบไหน ถ้าไม่มีอะไรจริง ๆ ก็ ๑๐ นิ้ววันทกเถา แต่ว่าตอนที่ทำพิธีใหญ่นั้นควรจะมีให้ครบตามพิธีเขา

ถาม : ต้องมีพราหมณ์หรือเปล่าคะ ?

ตอบ : ไม่ต้องจะจริง ๆ แล้วไม่ต้องมีใครเลย

ถาม : ให้เทพหลวงพ่อดีเลยใช้ไหมคะ ?

ตอบ : จะ เราตั้งเองทำเองได้ยิ่งดี

- ถาม : แล้วต้องมีรูปหลวงพ่อดังอยู่ด้วยไหมคะ ?
- ตอบ : ไม่มีมันเป็นไร แต่ว่าที่พวกเราทำบวงสรวงแล้วมันจะตั้งรูปหลวงพ่อไว้ ก็คือว่าเอาครูบาอาจารย์นำหน้า จริง ๆ แล้วเราตั้งเองทำเองได้ยิ่งดี เพราะว่าจุดมุ่งหมายของท่านก็คือต้องการความเคารพจากเรา เราทำเองด้วยความเต็มใจคือ เคารพแน่นอนแล้วอย่างนี้
- ถาม : แต่สถานที่นี้ไม่ใช่บ้าน เป็นสถานที่ๆ เราไปทำกิจการขายของ
- ตอบ : นั่นก็สำคัญ อยากจะรวยก็รับทำซะ มาเดือนขนาดนั้นแล้ว
- ถาม : พอคิดหนูเกิดบนพระนารายณ์ที่วัดเขาวงไถ่นะคะว่าจะอยู่.. ๓ วัน แล้วหนูไปตั้งแต่วันศุกร์ คือ วันศุกร์นี่หนูถือศีล ๘ ที่บ้านนะค่ะ ใส่เทพหลวงพ่อดังแต่ตี ๔ แล้ววันอาทิตย์กลับนี่จะถือว่าครบ ๓ วันไหมคะ วันอาทิตย์กลับแต่ว่ามาลาศีล ๘ วันจันทร์เช้า
- ตอบ : อย่างนั้นครบซะ เพียงแต่ว่าเราไม่ได้อยู่ที่นั่นจนครบ เรายังรักษารอบ
- ถาม : แต่จริงๆ แล้วไปอยู่ที่นั่นจนครบ.. ?
- ตอบ : ก็เราคิดลองกันว่ายังไง? เรื่องของเราเทวดาเขาตรงไปตรงมา เราบอกว่าจะอยู่ที่นั่น ๓ วัน แต่ถ้าเราจะรักษา ๓ วัน เป็นอันว่าจบแล้ว เราคิดลองกับท่านว่ายังไงก็คิดมัน เริ่มต้นใหม่ก็ได้ เชื้อเหนียวไว้เอามันซะ ๗ วันก็ได้
- ถาม : ถวายหลวงพี่ตัวว่าเป็นเจ้าภาพพระ ๔ สอกที่น้ำหนาวนะค่ะ หลวงพี่เขาบอกว่าทำไมต้องทำบุญครั้งเดียว ก็อธิบายให้เขาไปแต่ไม่ทราบว่าจะตัวเองอธิบายถูกหรือเปล่า ว่าถ้ามีโอกาสก็ให้ทำไปได้เรื่อยๆ ในการชำระหนี้สงฆ์คือถ้าเราทำเล็กๆ น้อยๆ นี่ก็มันจนกว่าจะเต็ม
- ตอบ : มันนานจะ พระก็ลำบากในการสร้างพระต้องหาเงินส่วนอื่นมาก่อน ถ้ามีกำลังสามารถทำได้ครั้งเดียวโดยไม่เดือดร้อนก็ควรทำครั้งเดียวไปเลย

- ถาม : แล้วยังมีผู้อื่นร่วมที่รับไว้ได้ใช่ไหมคะ ?
- ตอบ : รับไว้ได้ เพราะว่าพระชำระหนี้สงฆ์ถ้าปิดทองนี้คณะก็คนก็ได้
- ถาม : เป็นพระปุน.. ?
- ตอบ : พระปุนอย่างเดียวจะปิดทองไหมจะ
- ถาม : ถ้ามีโอกาสก็จะทำค่ะ
- ตอบ : ถ้าหากว่าไม่ปิดทองก็ได้คนเดียว ถ้าปิดทองนี้คณะก็คนก็ได้หมดคือ จะมีอันสงฆ์ในการชำระหนี้สงฆ์ จริงๆ แล้วน่าจะรอให้มีอาคารถาวรที่จะตั้งพระได้อย่างเป็นหลักเป็นฐานก่อน เพราะว่าไม่อย่างนั้นก็สร้างอะไรๆ อยู่อย่างนั้นแหละ ถ้าหากว่าไม่ปิดทองนี้หน้าตัก ๔ สอกนี้มีอันสงฆ์ชำระหนี้สงฆ์ได้คนเดียว แต่ถ้าหากว่าหน้าตัก ๔ สอกนี้ปิดทอง หมู่คณะใหญ่แต่ไหนก็มีอันสงฆ์เท่ากันหมด
- ถาม : อยากจะเรียนถามหลวงพ่อดังแล้วกลางคืนกลับไปฝันว่าโคดลงหวลิก แต่ก็ไม่มีอะไรหอกเจ้าค่ะ แต่ไม่ทราบว่าจะชีวิตจะเป็นอย่างไรเจ้าค่ะ ?
- ตอบ : ฝันอย่างนี้มันทดสอบกำลังใจ ความจริงมันมี ๒ อการ อการแรกตอนนั้นจิตของเราอาจจะอยู่ในระดับปฐมฌานหยาบ เพราะว่าคนที่อารมณ์จิตมันจะหลับได้มันจะต้องเทียบเท่าปฐมฌานหยาบมันถึงจะหลับ คราวนี้ถ้ามันหยาบเกินไปมันเกาะไม่ติดมันจะพลัดลง พอมันพลัดลงนี้ถ้าหากว่าเรานั่งอยู่มีสติสมบูรณ์พร้อมนี้มันจะวูบเหมือนอย่างกับที่เราตกจากที่สูงแต่คราวนี้ลักษณะนั้นเราหลับอยู่ พอมันวูบลงมาก็เหมือนกับว่าเราตกเหวมันก็เลยพลอยฝันตามไปด้วย ส่วนอีกอย่างหนึ่งคือมันฝันจริง ถ้าความฝันจริงๆ ตกเหวไม่ตายก็ไม่ต้องไปสนใจมันหรอก ตกเหวไม่ตายเราตื่นซะก่อนก็หายแล้ว (หัวเราะ)

ถาม : เรามาถามเรื่องของคนอื่นก็เลยทำให้เก็บไปคิด กำลังใจมันตกอะไรอย่างนี้มั้ง ?

ตอบ : ไม่ต้องไปตกหรอก ของพรรคนี้นั้นเป็นกรรมไครกรรมมันคนอื่นทำเราไม่ได้รับแทนหรอก ของเรที่ตั้งหน้าตั้งตาทำความดีของเราต่อไป สิ่งที่ไม่ดีที่เคยทำมาก็ลืมมันให้หมดไม่ต้องไปนึกถึง พระพุทธเจ้าท่านก็บอกแล้วว่าอย่าไปตามระลึกถึงของเก่า ตั้งหน้าตั้งตาดูใจถึงความดีในปัจจุบันนี้ ทำมันเรื่อยไป

ถาม : ลูกหลานอยู่ไกลขอธรรมะ ?

ตอบ : ให้ข้อเดียวจะ ว่าให้ตั้งหน้าทำความดีอย่าประมาท พอแล้ว ไม่ต้องเอาอะไรมากมาย ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นตรีอยู่หัวข้อเดียวเท่านั้นนะ (หัวเราะ) ไปเปิดตำราอ่านได้ ทั้งมหัศจรรย์แล้วมันเหลือนิคเดียว ศรัทธาหนึ่ง ถ้าไม่ศรัทธา มันไม่คิดทำความดีไซ้ไหน.. อันที่สองก็สติ สตินี้แก่นธรรมแท้ๆ เลย ตามล่าหาแก่นธรรมนะให้มันไปหาเถอะถ้ามันยังไม่เจอสติ อันดับสามก็คืออย่าประมาท สตินี้ควบคุมปัญญา ปัญญาควบคุมสติ แล้ว ๒ อย่างสรุปรวมกันได้ว่าทุกอย่างจงทำโดยไม่ประมาท อย่าคิดว่าเป็นความดีเล็กน้อยแล้วไม่ทำ แล้วขณะเดียวกันก็ประมาทว่าเป็นความชั่วเล็กน้อยแล้วไปทำ ความชั่วแม้แต่เพียงเล็กน้อยก็ส่งผลให้เกิดทุกข์เกิดโทษ ขณะเดียวกันความดีแม้เพียงเล็กน้อยก็สามารถส่งให้เราไปสู่สุคติได้จริงๆ แล้วเหลืออยู่คนเดียว สิ่งที่ทำตอนแรกๆ มันเหมือนกับเหยียงแหกหนึ่งเอาปลาทั้งทะเล แต่พอทำไปทำมา มันจะรวบๆเข้า จนในที่สุดเหลืออยู่นิดเดียวบอกว่ากายนี้ไม่ใช่ของเรา เออ.. ไม่เถียง พอแล้ว เพียงแต่อย่าให้มันเถียงได้อีกแล้วกัน ต้องคอยระวังเอาไว้เสมอ หลวงพ่อท่านบอกอารมณ์สุดท้ายของท่านก่อนมรณภาพเพียง ๒ วัน

บังเอิญว่าอุโบสถ์ก็เลยได้ยิน ท่านบอกว่าไม่ต้องคิดอะไรมากหรอก เอากำลังใจเกาะนิพพานไว้ที่เดียวแหละ ทำอะไรๆ ก็ไม่ต้องไปใส่ใจมันมากมาย เอากำลังใจเกาะนิพพานไว้ที่เดียว อะไรเกิดขึ้นกับเรากี่ ช่างมัน การเกิดแบบนี้จะไม่มีสำหรับเรามาก คายเมื่อไหร่ขอไปนิพพานแห่งเดียว ท่านบอกไว้สั้นแค่นี้เอง

ถาม : มีคหมของหลวงพ่อนิคของเรากับอย่างของหลวงพ่อดิมที่ท่านบอกว่าต้องใช้ตะปูโลงศพ ต่างกันอย่างไรครับ ?

ตอบ : สมัยหลังเขาเลิกทำกันแล้ว ตามตำรามหาศาราคม วัตถุมันหายาก ต้องเอาเหล็กยอดเจดีย์อย่างนี้.. สมัยนี้ไปรื้อเจดีย์เจ้าของเขาก็ไล่เอาเท่านั้นแหละ รวมกว่าจะได้แค่ตัวอย่างมันนาน แต่ว่าคนสมัยก่อนกำลังใจเขาสูงจะทำให้ได้ของจริงๆ เขาอุทิศส่าห้ไปชวนขวยขามา ได้ของครบแล้วไม่ได้หมายความว่าทำได้เลย ได้ของครบแล้วต้องรอวันดี รอช่างที่มีฝีมืออีก จะต้องให้ช่างชาวท่งขาวก่อนงานก็ต้องนั่งภาวนาไป ๗ วัน แล้วค่อยมานั่งหลอมนั่งตีกัน ของสมัยก่อนทำยาก คนเขาทุ่มเทกำลังใจให้จริงๆ ส่วนใหญ่ทำวันเดียวเพื่อเป็นของคู่ตัว มาสมัยหลังๆ นี้มีคนจำนวนมากต่อมากด้วยกัน หลวงปู่หลวงพ่อดิมแต่ละองค์ไม่ใช่ลูกศิษย์จะน้อย ๆ ไช้ไหม ? อย่างคำ ๆ คงหลายร้อยหลายพันคน ถ้าขึ้นไปทำวิธีนั้นก็ตายกันพอดี ต้องใช้วิธีเหมาะโหลเอา เอาที่เขาผลิตออกมาแต่ว่ามาทำคามกรรมวิธี มันสำคัญอยู่ตรงที่ว่าพระหรือว่าพรหมหรือว่าทวดคาท่านจะสงเคราะห์ห็นัย ถ้าท่านจะสงเคราะห์ของนั้นทำมาจากอะไรมันก็มีอนุภาพทั้งนั้น แต่ถ้าท่านไม่สงเคราะห์ก็ต้องใช้กำลังตัวเองอย่างที่ท่านแผนทำ ใช้กำลังฉานสมาบัติของตัวเอง ใช้คาถาอภิญาญของตัวเองเข้าไปมันก็ต้องหาวัตถุที่มันเป็นสื่อได้ง่าย อย่างประเภทเหล็กขนันผีพรายตายทั้งกลมอะไรอย่างนี้ เอาทั้งทีให้มันสุดๆ ไปเลย อย่างนั้นถ้าคุณไม่อยู่เจ้าของมีอันตรายด้วย มีคหมสมัยก่อนสมกับคำว่า

มีคหมอจริงๆ เพราะว่าท่านใช้รักษาโรค มาถึงยุคหลวงพ่อดิม ท่านทำเป็นหลายขนาดให้คิดตัวไว้ เพราะว่าของท่านมีทั้งประเภทคิดตัวเป็นมหาอำนาจ ป้องกันภัย รักษาโรคได้สารพัดสารเพ มีหลายขนาดตั้งแต่เล็กๆ คิดกระเป๋าคือไม้ก็ขนาดประเภท ๕ นิ้ว ๗ นิ้วกำลังใช้งานหรือประเภทใหญ่สุด ๘ นิ้วไปเลยก็มี สมัยก่อนพวกเสือปล้นหนังเหนียวมันเยอะ แต่ว่าจะกลัวมีคหมอหลวงพ่อดิม มีคหมอหลวงพ่อดิมจิ้มเข้าไปเมื่อไหร่เหนียวไม่เหนียวก็ไม่เหลือ กลายเป็นว่าพอมถึงยุคหลังๆ นี่เป็นของนิยมทั่วไปเป็นสาธารณะ แต่ว่าสมัยก่อนนี้ทำก็ทำเล่มเดียว อย่างของหลวงปู่ปานท่านใช้รักษาโรคก็โอ้ได้สิๆ นี่เอง เคยเห็นมัยยี่ได้ธรรมดาแต่มันไม่ธรรมดาตรงคนใช้ (หัวเราะ) พอปลูกเสกอะไรตามวิธีการมาแล้วเทวดาท่านรักษาด้วยและบุคคลที่ทรงความคืออย่างหลวงปู่ปานกำลังท่านสูง บารมีท่านสูง เพราะฉะนั้นถือว่าคนที่ได้ของดีแสนดีไปแต่ถ้าใช้ไม่เป็นก็เท่านั้นแหละ ภาษาของแสงชัยเขาออก "กระบี่ดีแต่คนบัดซบ" (หัวเราะ) ใช้งานไม่เป็น

ถาม : อย่างนี้คนโบราณก็แพ้คนยุคใหม่สิครับ.....(ฟังไม่ชัด).....

ตอบ : จะเรียกว่าแพ้กันก็แพ้ แต่คนรุ่นใหม่จริงหนึ่งต่อหนึ่งสู้ท่านไม่ได้ เพราะของท่านมันเป็นพื้นฐานที่ฝึกมาด้วยตัวจริงๆ ของคนรุ่นใหม่มันอาศัยอย่างกับประเภทพกดึงไปแต่คนโบราณเล่นสร้างปืนขึ้นมาเอง ใครจะมีความรู้มากกว่ากัน มีคหมอเขาใช้เป็นหมอจริงๆ

ถาม : ของแต่ละอย่างก็ขึ้นอยู่กับเทวดาที่รักษา ?

ตอบ : ขึ้นอยู่กับเทวดาที่รักษาและขึ้นอยู่กับความตั้งใจของคนทำ อย่างเช่นว่าถ้าท่านบอกว่าทำมาอย่างนี้ๆ แล้วจะมีอานุภาพอย่างนี้ จะมีตามนั้นจริงๆ

ถาม : ถ้าท่านจะปลูกเสกพระทิพหนึ่งเป็นร้อยพันองค์ เทวดาแต่ละองค์มีอานุภาพไม่เหมือนกันก็ไม่เหมือนกันสิครับ ?

ตอบ : สิ่งที่เขากำหนดมาให้ทำอย่างไร เทวดาท่านอยู่ในความเป็นทิพย์ท่านแต่คิดว่าจะให้เป็นอย่างไรก็เป็นอย่างนั้นแล้ว แล้วอีกอย่างหนึ่งของถ้าจะให้มีอานุภาพลักษณะนั้นเทวดาที่จะมารักษาต้องมีพื้นฐานหรือว่ามีความชอบทางด้านนั้นเหมือนกัน อย่างเช่นว่าประเภทหนังเหนียวอยู่ยงคงกระพันเอาไว้ดีกันโดยเฉพาะ ก็ต้องเล่นกับท้าวจาตุมาหาราชไปเลย บริวารของท่านเยอะ พวกประเภทที่เรียกว่าก่อนหน้านี้เคยมีนิสัยทางด้านนี้มาก่อน ถึงได้ลาท่านปู่พระอินทร์ ถ้าหากว่าท่านสั่งงานก็ต้องคัดเลือกเฉพาะเอาคนประเภทนี้มา มันก็จะเหมือนๆ กัน

ถาม :(เสียงไม่ชัด).....

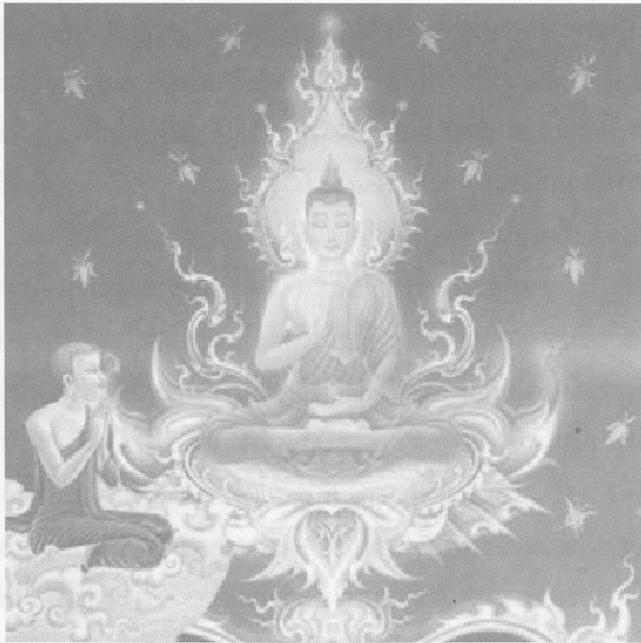
ตอบ : ลองทำข้าวเปลือกพิรอดคุ้มภัย ? ข้าวเปลือกพิรอดใช้ในทางแคล้วคลาดโดยเฉพาะ

ถาม : ที่เขาบอกว่าข้าวเปลือกที่(ไม่ชัด).....

ตอบ : กินข้าวแล้วเจอข้าวเปลือก เจอญี่ปุ่นให้กลืนใจหีบภาวนาคาถาคำแรกว่า "อะ" พลิกคูให้เรียบร้อย ไม่มีร่องรอยแตกหักต่อไอเค ล้างสะอาดเก็บขึ้นได้เลย พอเจอเม็ดที่สองก็ว่า "สัง" ค่อยเก็บไปร้อยถ้าแตกใช้ไม่ได้ต้องเลิกเริ่มต้นนับคำนั้นใหม่ ถ้า "อะ" แล้วแตกก็ขึ้น "อะ" ใหม่ ถ้า "สัง" แล้วแตกก็ขึ้น "สัง" ใหม่ ไถไม่ร้อยจนกว่าจะครบ ๘ เม็ด เขาเรียกว่า "ข้าวเปลือกพิรอด" มันรอดตรงที่ว่าอันดับแรกอยู่กับต้นไมโคณนกเขาไปกิน อันดับที่สองเขาเก็บเกี่ยวมาไม่ตกหล่นไปไหน หลังจากที่เขามาสีเอามาทำอะไรแล้วก็ยังไม่ตกหล่นสูญหายไปไหนจนสู่ผู้ไม่หายไปไหน เขาไปสี่ก็ยังไม่มียันตรายขนาดเอามาหุง

กระโถนช่างธรรมาสี

เป็นข้าวแล้วก็ยังไม่เป็นอะไรอีก เขาถือเคล็ดตรงนี้ด้วย แต่คาถา ๕ ตัว คือ
 อะ สัง วิ สุ โล ปุ สะ พุ ภะ นั้นเป็นหัวใจคิปิโสทั้งบท อะ คือ
 อะระหัง , สัง ก็ สัมมาสัมพุทโธ , วิ ก็ วิชาจรณะสัมปันโน , สุ ก็ สุคติ , โล
 โลกะวิฑู , อะ อะนุตตะโร , ปุ ปุริสะทัมมะสาระถิ , สะ สัตถาเทวะมะนุสານัง,
 พุ ก็ พุทโธ , ภะ ก็ ภควาติ ลองทำดูสิ

บุคคลใดมีจิตปรารถนาพระโพธิญาณ
 จงอุทิศหัวใจภาวนาบำรุงบิดามารดา
 ประพฤติกุศลอุทิศธรรม อักขัมปรารถนาทุกประการ

(องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงศรีสแก พระสารีบุตร
 ขณะทรงประทับ อยู่ ณ กรุงกบิลพัสดุ์)